

REPUBLIKA

Rok XIII.

ŁÓDŹ. ŚRODA, 13-go MAJA 1936 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 131

Ostatnia droga serca Marszałka Wilno odprowadziło na wieczny spoczynek serce Wodza Narodu i prochy Jego Matki

Wilno, 12 maja.

Przejmujący warkot werbli wezwał dzisiaj cały kraj do zwrócenia oczu na Wilno. Dziesiątki tysięcy pielgrzymów wędrowały barwną masą, idąc w kierunku kościoła św. Teresy, zwanego Ostrobramskim.

Już wczoraj wieczorem przeniesiono tu z kościoła głównego do nawy głównej trumnę z prochami Matki z Billewiczów Piłsudskiej, wczoraj odmurowano również urnę z sercem Syna.

Na krótko przed tym ceremoniałem odbył się na Pl. Łukiskim apel wojska. Odczytano nazwiska powstańców 1863 roku, poległych na ziemiach wileńskich oraz nazwiska najmłodszych żołnierzy Marszałka.

Dzisiaj o godzinie 8.15 rozpoczęły się w kościele św. Teresy

uroczystości żałobne

celebrowane przez ks. metropolitę biskupa Romualda Jalbrzykowskiego, w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałkowej z Rodziną, gen. Rydzas-Śmigłego, członków rządu, sejmiku, senatu, przedstawicieli m. Wilna, wszystkich uczelni, świata nauki oraz wszystkich organizacji. Wielki, kilkusetmetrowy orszak poczęło już formować od godziny 7-ej rano. Tysiące stoją w skupieniu zwrócone twarzą w kierunku kościoła Ostrobramskiego.

Jest to pierwsza część pochodu. Drugą część tworzy P. Prezydent Rzplitej, rząd z premierem Kosińskim, kilkudziesięciu generałów, przepasanych wstęgą Polonia Restituta, zdobywca Wilna gen. Lucjan Żeligowski, sejm i senat oraz przedstawiciele duchowieństwa innych wyznań, a więc prawosławnego, mahometańskiego i karaimskiego. Między pierwszą a drugą częścią konduktu żałobnego postępuje całe duchowieństwo, poprzedzając bezpośrednio urnę z Sercem i trumnę ze Zwłokami Matki Marszałka. Trumna zostaje przykryta sztandarem Rzeczypospolitej.

Nad miastem unosi się kilka eskadr samolotów wojskowych w szyku bojowym. W tej chwili samoloty unoszą się nad ul. Ostrobramską.

O godz. 9.35 ruszył kondukt pogrzebowy.

Na czele pochodu kroczą oddziały wojskowe przy dźwiękach werbli, okrytych kirem. Kondukt żałobny powoli przechodzi wszystkimi centralnymi ulicami Wilna, a więc ul. Ostrobramską, Wielką, Zamkową i Pl. Katedralnym na cmentarz.

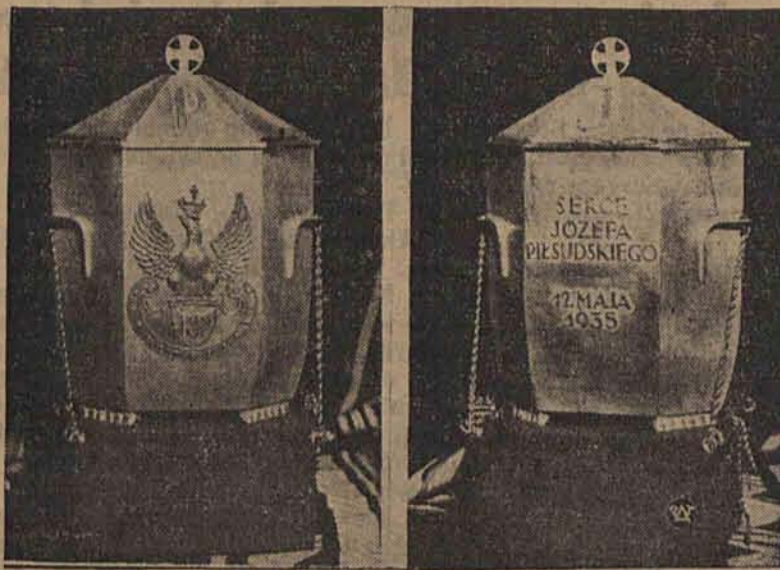
Uroczystości wileńskie mają charakter

POGRZEBU WOJSKOWEGO

z ceremoniałem i honorami wojskowymi, jakie oddaje się jedynie najdosłojniejszym żołnierzom. Ponieważ poza Polska Syn kochał Matkę swą ponad wszystko, przeto i prochom Matki takż hold cały kraj oddaje, jak i Sercu Jej Syna. Prochy Jej spoczną na lawecie i po raz ostatni wraz z Sercem Syna razem przejdą.

Do godz. 9 minut 15 trwało uroczyste nabożeństwo

za spokój duszy Marszałka. Przed kościołem stanęła zaprzężona w sześć karych koni laweta armatnia. W siódlach siedzą oficerowie. Trumna ze zwłokami została zdjęta z katafalku przez genera-

Urna z sercem Marszałka Józefa Piłsudskiego (Płaszczyny grawirowane).

łów. Czterech wyższych oficerów trzyma lektykę uwienioną koroną królewską z krzyżem. W LEKTYCE ZŁOŻONA ZOSTAŁA URNA Z NAJDROŻSZYM CAŁEJ POLSCE SERCEM.

Urne wstawiła do lektyki żona P. Marszałka. Kościół powoli pustoszeje. Wychodzą organizacje, senaty wyższych uczelni w strojach galowych.

Trumna ze zwłokami Matki

POKRYTA JEST SZTANDAREM RZECZYPOSPOLITEJ. Za trumną Pani Marszałkowa z córeczkami w głębokiej żałobie. Po jednej stronie następcą Marszałka gen. Śmigły a z drugiej drugi współpracownik Wodza — gen. Kazimierz Sosnkowski.

Obaj generałowie przepasani wstęgą orędu Polonia Restituta. Lektyka powoli niesiona jest przez nawę główną kościoła ku wyjściu. Wojsko wynosi wspaniałe wielkie wieńce. Tworzy się

kondukt pogrzebowy

Po obu stronach ul. Ostrobramskiej wznoszą się czarne słupy, z chorągwiemi o barwach orędu Virtuti Militari. W pewnym oddaleniu na chodniku ludzie z odkrytymi głowami. Duchowieństwo opuszcza świątynię. Przed kościołem na placu kompanja piechoty z chorągwiemi. Zaczynają grać werble i jednocześnie uderzyły dzwony we wszystkich kościołach. Dzwony te odprowadzają Serce Marszałka na Rossę.

W długi szereg wyciąga się duchowieństwo. Na czele jego krocza Karmelic Bosi w białych pelerynach. Kondukt prowadzi J. E. ks. Jalbrzykowski obok którego kroczy biskup połowy wojsk polskich ks. Gawlina. Trumnę wnoszą generałowie i stawiają ją na lawecie. Za nimi Wódz Naczelny prowadzi jedną z córek Marszałka, dalej gen. Sosnkowski z drugą córką. P. Marszałkowa prowadzi b. premier pułk. Walery Stawek.

Pod takt werbla

Cała trasa, którą przechodzi kondukt żałobny spowity jest kirem. Z domów zwieszają się długie czarne chorągwie. Wzdłuż trasy ustawione są słupy w formie kolumn ze wstęgami i symbolicznymi orłami na szczycie.

Ta prosta a zarazem efektowna dekoracja jest dziełem uczniów Szkoły

Sztuk Pięknych i architektów. Wzdłuż całej trasy płoną fatarnie. Pochód idzie w spokoju w takt werbla. Na drodze stoją organizacje i delegacje ze wszystkich ziem Polski, które przyłączają się do pochodu. Nad całą trasą krążą klucze samolotów. Wzdłuż całej trasy zebrane tłumy z odkrytymi głowami w skupieniu i milczeniu przypatrują się kawalerji, artylerji i piechocie. Orkiestry wojskowe milczą.

W chwili, gdy kondukt żałobny przechodzi przez Plac Katedralny, rozlega się z Katedry hejnał wileński.

Delegacje z całego świata

W pochodzie zwracają na siebie m.in. uwagę delegacje Polonii z Niemiec, Stanów Zjednoczonych, nawet z Dalekiego Wschodu. Niema kraju na kuli ziemskiej, któryby na dzisiejsze uroczystości żałobne nie przysłał swej delegacji. Polskie organizacje wojskowe, powstańcy śląscy, wielkopolscy, wśród nich kobiety w białych chusteczkach.

W pochodzie żałobnym poczty sztandarowe niosą wspaniałe wieńce od Prezydenta Rzplitej, generała Rydzas-Śmigłego, członków rządu, ministra spraw wojskowych, powstańców 63 roku, Uniwersytetu Stefana Batorego, miasta Wilna i wieńce Holdu Matek. Na czele niosą wieńce od dzieci, złożony Matek — wieńce od synów, od synowych i wnu cząt.

Orszak przeszedł ul. Mickiewicza i Wileńską i spowrotem pod Bramę Ostrobramską. Lektyka z urną zatrzymała się na chwilę przed Bramą. Wszystkie spojżenia skierowały się ku górze, skąd spoglądała Matka Miłosierdzia. Potem pochód ruszył dalej.

Kondukt żałobny opuścił już Wilno i skierował się do cmentarza na Rossie. Orszak wkroczył w dzielnice wzgórz, zarosłych brzoza, zbliżając się stopniowo ku cmentarzowi żołnierskiemu na Rossie.

Kilkaset jednakowych płyt granitowych szaro-białych, pod którymi spoczywają wiecznym snem żołnierze dywizji legjonowej, 1 pułku, 5 i 6 pułku, którzy złożyli swe życie w 1919 r. w czasie dwudniowych walk o Wilno.

Na cmentarzu na Rossie

Oddziały wojskowe, stojące wzdłuż drogi, prezentują broń. Do muru cmen-

tarnego zbliża się lektyka, na której spoczywa serce Józefa Piłsudskiego, serce, które ma spocząć między żołnierskimi prochami. Nie tak dawno przecie, kiedy to w tem samym Wilnie mówił Komendant, że pragnie, aby tam, gdzie mogiłka za mogiłką leżą, jedna przy drugiej, jak żołnierze w szeregach, wśród tych, co życie dla Polski oddali, spoczęło Jego serce.

Pontyfikalny orszak duchowieństwa zbliża się ku bramom cmentarza. Lektyka jest już przed wejściem.

NIOSA JĄ ŻOŁNIERZE KOMENDANTA tak jak nieśli ją przez cały czas trasy pochodu: wszyscy Jego wierni towarzysze broni, począwszy od żołnierzy organizacji bojowej PPS z lat 1905 i 1906, później Jego towarzysze broni ze Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego z 1908—14, wreszcie żołnierze Jego niezłomnej brygady z lat wojny światowej, żołnierze POW i żołnierze odrodzonej zwycięskiej dzięki Niemu armii.

Za lektyką czerni się już długi kształt trumny Matki, która dała życie największemu synowi Polski. Zdjęty już z niej został sztandar Rzplitej, okrywający trumnę. Niosą ją generałowie i pułkownicy, młodzi uczniowie Komendanta — Jego synowie, synowie Jego idei, synowie Jego woli, Jego największych, najwspanialszych pragnień służenia i tylko służenia Ojczyźnie.

Lektykę składają u stóp mauzoleum. Postawiono ją na czarnej płycie granitowej, przykrytej całunem. Trumna zbliża się do wejścia do mauzoleum. Trumne składają również na wielkim granitowym złomie kamienia wotyńskiego.

Duchowieństwo rozpoczyna egzekwie żałobne. P. Prezydent Rzplitej, Rząd z premierem, wszyscy byli premierzy podeszli już do mauzoleum. Mały cmentarzyk zapelnia się powoli wchodzącymi. Rozpoczynają się modły.

U stóp serca i trumny

STAJA MARSZAŁKOWA PIŁSUDSKA Z CÓRKAMI, Prezydent Rzplitej, generalny inspektor sił zbrojnych i in. Prezydent podchodzi blisko do katafalku. Duchowieństwo odprawia modły.

Na ciemnej, metalowej trumnie gródka ziemi. Oficerowie rozwijają pasy, na których zniesiona zostanie trumna, potem nakładają je na siebie.

Panuje zupełna cisza. Słychać tylko głosy ptaszek na wzgórzach Rossy wśród drzew cmentarnych.

Oficerowie wnoszą trumnę Matki przed wejście do mauzoleum. Otwiera się powoli spod prostych desek sosnowych

WEJŚCIE DO MAUZOLEUM.

Matka i serce Syna

Oficerowie spuszczały trumnę. Pani Marszałkowa wraz z córkami stają obok wejścia. Cały prostokąt otoczony jest wieńcem najbliższej rodziny i przedstawicieli państwa. Pan Prezydent stoi na przeciw płyty grobowej, twarzą zwrócony do baldachimu, kryjącego urnę z sercem Marszałka.

(Dalszy ciąg na str. 2-ej).

Ostatnia droga Serca Marszałka

(Dokończenie).

W tej ciszy, jaka panuje, słychać tylko zdaleka szum motorów, przelatujących nad Wilnem i Rossą eskadr lotniczych. Szum ten zbliża się coraz bardziej. Eskadry przelatują nad Rossą. W zupełnej ciszy tysiące i tysiące oczu kierują się na mały punkt.

W KTÓRYM MIEŚCI SIĘ NAJWIĘKSZE SERCE.

Za Panem Prezydentem stoi generalny inspektor sił zbrojnych, gen. Sosnkowski oraz gen. Żeligowski.

Wzdłuż muru cmentarnego stoją delegacje cywilne: miasta Wilna, Uniwersytetu i delegacja matek żołnierzy, którzy polegali za ojczyznę. Wszyscy czekają na umiejscowienie trumny. Wielka

plyta granitowa, na której jest napis

„MATKA I SERCE SYNA“

przykryta jest czarnym całunem. Napisu tego w tej chwili nie widać.

Pani Marszałkowa oddała się od wejścia mauzoleum.

Prof. Jastrzębowski zbliża się do lektyki z urną i przecina podtrzymujące urnę wiązadła. Profesor bierze srebrną urnę w ręce i oddaje ją w ręce Pani Marszałkowej. Pani Marszałkowa urnę przenosi. Oficerowie salutują, prezentują szable, żołnierze prezentują broń.

W tej chwili Serce Marszałka zostało przekazane ziemi polskiej, cmentarzowi na Rossie, Wilnu i żołnierzowi, który tego Serca, złożonego w Wilnie, będzie bronił do ostatniego tchu.

101 strzałów armatnich

Następuje 3-minutowa cisza.

Wojsko sprezentowało broń. Padły komendy.

ARTYLERJA ODDAJE 101 STRZAŁÓW

Orkiestra gra hymn państwowy. Odezwwały się dzwony kościołów wileńskich. Oficerowie wynoszą próżną już lektykę. Czarny całun został zdjęty z olbrzymiego granitu, na którym wyryte są słowa: „Matka i Serce Syna“. Po odegraniu hymnu państwowego orkiestra zaintonowała „Pierwsza Brygada“.

Pan Prezydent stoi przed czarną płytą, obok Rodzina Marszałka. Brzmią dzwony.

Wojsko bierze do nogi broń.

Pan Prezydent odbiera z rąk adjutanta tekst przemówienia i zbliża się do mikrofonu, ustawionego u podnóża wielkiej czarnej płyty. (Przemówienie to podajemy na str. 1-ej).

Na tem uroczystość złożenia Serca Marszałka Józefa Piłsudskiego na cmentarzu Rossy zbliża się ku końcowi.

Prezydeni podchodzi do Pani Marszałkowej, całuje ją w ręce, następnie żegna się z córkami, chwile stoi skupiony nad otwartym mauzoleum, poczem odchodzi.

Uroczystości na cmentarzu zostały zakończone.

Powoli cmentarzyk pustoszeje — zostaje tylko obok mauzoleum warta żołnierska.

Mowa P. Prezydenta Rzplitej

„Niech idzie po Polsce, niechaj na zawsze zdobędzie wszystkie serca wieść, że złożyliśmy tu w Wilnie, u stóp Matki, Serce Wielkiego Jej Syna!“

Urnę z sercem Marszałka Józefa Piłsudskiego w żałobnej kaplicy w Belwederze. Na tle sztandaru z godłem Państwa maciejówka i buława Marszałka.

Wilno, 12 maja.

W ramach dzisiejszych uroczystości żałobnych w Wilnie na cmentarzu na Rossie po złożeniu w mauzoleum trumny z prochami Matki Marszałka Piłsudskiego i Jego Serca — P. Prezydent Rzeczypospolitej wygłosił następujące przemówienie:

— Wiem, że niema nikogo w Polsce, kto by nie rozumiał, jak niemal cudowny w swej treści jest akt w dniu dzisiejszym tu, w Wilnie, przez nas dokonany. To, co stanowiło marzenie poety, stało się rzeczywistością.

„Niech przyjaciele moi w nocy się zgromadzą i biedne serce moje spala w ałosie i Tej, która mi dała to serce, oddadzą!“

Z woli Marszałka Józefa Piłsudskiego Serce Jego u stóp Matki spoczywa. Marzenie poety stało się rzeczywistością. Niema w tem nic dziwnego. Był bowiem Józef Piłsudski całym swym życiem, czynem i myślą realizatorem naszych snów.

A jeżeli idąc śladem Jego myśli tajemnicę Jego wielkości będziemy usiłowali rozwiązać, to niewątpliwie się stanie, że źródłem tej wielkości było nic innego, jak własne Jego serce. Lwie serce. Tak pełne słodyczy. Serce, przez które przeszło tyle burz, błyskawic i gromów i taka wielka miara tkliwości. Cudem i tajemnicą tego serca było, że tyle zdołało odczuć i tyle ukochać.

Kiedy zwierzenia Józefa Piłsudskiego czytamy, uderza nas i porusza wibracje rys przeżyć uczuciowych, nieskończony w swym bogactwie, rozmaitości i bezpośredniości. Wszystkie ważne, istotne za-

gadnienia rozstrzygał sercem. Stosunek do Polski, decyzje do własnej pracy i roli stosował do prawdy: „Sercem wgrzyzałem się kiedyś w prawdę“ — mówił sam o sobie.

Z potęgi wzruszenia wyrastało zgrzeszenie osobistych uczuć z narodem. Wyrastał romantyzm celu, połączony z pozytywizmem środków, wyrastała chęć zwycięstwa, wyrastało głębokie szczucie, rzewne i ciche, nawet dziecięco naiwne, płynące z wiary w idealne pierwiastki własne.

— Całe życie walczyłem — mówi o sobie — o szacunek do tego, co zwałem imponderabilją, jak cnota, męstwo — wogóle siły wewnętrzne człowieka.

Nienawidziłem zawsze słabości — do dziś — brzydę się zwyrodnienia.

Bezgraniczne oddanie się sercem uważałem nie tylko za naturalne, ale za konieczne.

Duszę wziąć — duszę dać. TAKA JEST JEGO POLSKA FORMUŁA DLA WODZA.

Kiedy w bieg życia Józefa Piłsudskiego wnikiemy, kiedy kartę odwracamy za kartą, badamy epizod za epizodem, czyni za czynem, to jasnym się staje, że o całym tem życiu bezinteresowne ukochanie Polski rozstrzyga. Ale obok wielkich uczuć bezinteresownych, również piękne i wielkie są jego uczucia osobiste.

Nie zna mowa ludzka piękniejszego holdu dla matek od słów Piłsudskiego:

— Gdy jestem w rozterce ze sobą, gdy wszyscy są przeciwko mnie, gdy wokół mnie podnosi się burza oburzenia

Uroczystości żałobne w stolicy Defilada wojska na polu Mokotowskim

Warszawa, 12 maja.

(PAT) W dniu dzisiejszym w rocznicę zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego na wszystkich gmachach państwowych i domach prywatnych powiewają żałobne flagi. Na gmachach ambasad, poselstw i konsulatów państw obcych flagi opuszczono na znak żałoby do połowy masztu.

We wczesnych godzinach rannych wszystkimi większymi ulicami stolicy przeciągnęły orkiestry wojskowe i organizacje społecznych, grając werble. Od godz. 6 do 8-ej zostały odprawione nabożeństwa żałobne w kościołach i świątyniach wszystkich wyznań.

O godz. 9-ej rano została odprawiona polowa Msza Żałobna na Polu Mokotowskim.

Na trybunie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej ustawiono ołtarz połowy. Na ołtarzu ustawiono obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej na tle wstęgi o barwach Virtuti Militari. Po obu stronach ołtarza stoją wysokie maszty, na których szczytce osadzono orły legionowe, nieco niżej na kopkach umieszczono skrzydła husarskie.

Na kopcu w miejscu, w którym Wódz Narodu przyjmował rok temu po raz ostatni defiladę wojska, ustawiono działo połowe.

Frontem do ołtarza ustawiły się oddziały wojskowe i P. W.

Na długo przed rozpoczęciem nabożeństwa na pole mokotowskie poczęły przybywać tłumy mieszkańców stolicy, wypełniając trybuny i miejsca stojące przeznaczone dla publiczności. W trybunie rządowej zajęli miejsca przedsta-

wiciele rządu z p. ministrem przemysłu i handlu dr. Góreckim, generałicją z pierwszym wiceministrem spraw wojskowych gen. Głuchowskim, posłowie i senatorowie z wicemarszałkiem senatu Barańskim, przedstawiciele władz z wojewodą Jaroszewiczem, wyżsi oficerowie wojsk lądowych, marynarki wojennej i lotnictwa.

Mszę żałobną odprawił kanclerz polowej kurji biskupiej ks. Mauersberger.

Po nabożeństwie oddziały wojskowe i oddziały P. W. przegrupowały się do defilady. Po prawej stronie kopca ustawiono trybunę, na której przjął defiladę pierwszy wiceminister spraw wojskowych, gen. Głuchowski. Naprzeciw trybuny ustawili się werbliszczy. Przy głośnym odgłosie werbli z bagnetem na broni maszerowały oddziały wojska.

Defilada zakończyła się około godz. 11-ej.

O godz. 12.55 na wieży ratuszowej, której szczyt udekorowany był wieńcem sztandarów żałobnych, odegrano werbla. Ze wszystkich fabryk odezwały się syreny oraz gwizdki parowozów P. K. P., dając sygnał mieszkańcom stolicy, iż w chwili tej składana jest do mauzoleum urna z sercem Marszałka i trumna Matki Jego. W tym uroczystym momencie ruch kołowy i pieszy zamarał w całej stolicy.

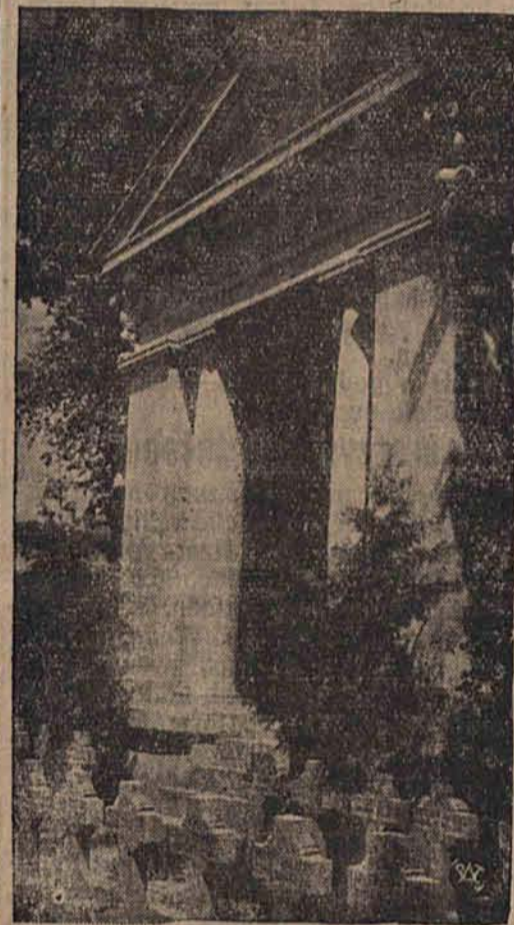
Wśród głębokiej ciszy Warszawa oddała hold pamięci Wodza Narodu i Jego Matki.

We wszystkich miastach odbyły się również uroczystości żałobne ku czci Wodza Narodu.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy w czasie pożaru naszego składu Nr. 2 przy ulicy Targowej Nr. 6 w dniu 9 b. m. brali udział w ratowaniu naszego mienia, a w szczególności dzielnym oddziałem Łódzkiej Straży Ogniowej, pp. komendantem Dr. Markowski, inżynierowi Kowalczykowi, naczelnikom poszczególnych oddziałów, Policji Państwowej, Łódzkiej Elektrowni oraz jej pracownikom, firmie K. Schlee — wyrażamy tą drogą za ofiarne poświęcenie się podczas akcji ratowniczej nasze serdeczne podziękowania.

Składy Towarowe „WARRANT” Sp. Akc.

Kaplica obrońców Wilna na cmentarzu Rossa wraz z fragmentem cmentarza.

i zarzutów, gdy okoliczności są pozornie przeciwko mym zamiarom — wtedy pytam samego siebie, jakby Matka kazała mi w tym wypadku postąpić. I czynię to, co uważam za jej prawdopodobne zdanie, za jej wolę, już nie oglądając się na nic.

Dalej mówił:

— Pierwszą rzeczą, którą wezmę, są prawa matczyne. Matczyne łono, matczyne pieczyoty. Pieczyoty dziecka i serca matki. Gdy dziecko w trwodze się budzi, w pierwszym spojrzeńiu widzi nad sobą matkę, schyloną nad dzieckiem, która się stara je uspokoić.

Ileż wspomnień!

Gdy mówi o matkach, ile miłych wspomnień i miłych przeżyć ciągnie się ku temu, co matczyne i miłe.

A obok uczucia dla matki, jakież silne jest jego uczucie dla dzieci, dla córek własnych, a wszystkich dzieci wogóle.

Znałem Jego uczucie dla bliskich i Jego miłość dla swych żołnierzy.

Tu, w tem miejscu i w tej chwili jedno jeszcze Jego uczucie podkreślam.

Miłość dla Wilna, dla Matki Boskiej Ostrobramskiej, Wielkiej Księżnej Litewskiej, dla miłego miasta, miłych murów, co kochała wielką prawdę uczyły, dla państwowej ongiś potęgi.

Stwierdzał on jednocześnie, że „wszystko piękne mej duszy przez Wilno pieczętowane. Uczyłem się tu przywiązywać, myśleć i kochać“. Słów tych starczy, aby głęboki w treść i na wieki niezapomniany sens dzisiejszej uroczystości zrozumieć.

Niech idzie po Polsce, niechaj na zawsze zdobędzie wszystkie serca wieść, że złożyliśmy tu, w Wilnie, u stóp Matki, Serce Wielkiego Jej Syna.

Potężna manifestacja żałobna Krakowa

Przedstawiciele Pana Prezydenta, Rządu i Armji w pośmiertnym hołdzie u trumny Wodza Narodu

Kraków, 12 maja.

Potężną manifestacją uczcił wczoraj Kraków pierwszą rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego.

W godzinach rannych ulicami miasta przeciągnęły orkiestry wojskowe, które odbębniły werbel żałobny.

Od rana na Wielkie Błonia Krakowskie podążały ze wszystkich stron miasta liczne oddziały wojska, organizacji PW i WF, związków kombatanckich oraz stowarzyszeń społecznych bez sztandarami, młodzież szkolna, liczne grupy regionalne wiejskie z poszczególnych powiatów Ziemi Krakowskiej oraz olbrzymie tłumy publiczności.

U stóp Kopca Kościuszki

Przed otarzem polowym, wzniesionym na Błonach u stóp Kopca Kościuszki, ustawili się las pocztów sztandarowych poszczególnych organizacji wojskowych, młodzież i tysiączne rzesze ludności.

Przed Mszą Świętą odebrał wicepremier Kwiatkowski w towarzystwie wicemin. gen. Składkowskiego, wojewody Gnońskiego i generałów raport, który złożył gen. Zając, pełniący funkcję dowódcy OK.

Po nabożeństwie ruszył z Błonia pochód, liczący około 75.000 osób. Pochód rozciągał się na wielokilometrowej przestrzeni. Gdy czołgo pochodu

P. Prezydent oraz gen. Rydz-Smigły

powrócili do Warszawy

Warszawa, 12 maja.

(PAT) Dziś o godz. 22.45 powrócił z Wilna do Warszawy specjalnym pociągiem Pan Prezydent R. P. wraz ze swym otoczeniem.

Tym samym pociągiem powrócił Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. dyw. Rydz-Smigły.

Następnym specjalnym pociągiem przybył p. premier Marjan-Zyndram Kościelowski wraz z członkami rządu oraz prezydent m. st. Warszawy p. Stefan Starzyński.

Sytuacja walutowa zagranicą

Mocniejsza tendencja dla funta angielskiego

Warszawa, 12 maja.

(PAT) Mocniejsza tendencja dla franka francuskiego, jaka wystąpiła wczoraj na giełdach walutowych, utrzymuje się w dalszym ciągu. Frank francuski wykazał dziś stopniową dalszą poprawę przedewszystkiem w stosunku do dolara, tak, że obecnie dewiza na Nowy Jork notowana jest w Paryżu znacznie poniżej górnego punktu złota, co świadczy o zahamowaniu odpływu złota z Francji do Stanów Zjednoczonych. Natomiast w stosunku do funta szterlinga i belgi, frank francuski, pomimo pewnego wzmocnienia, jest jednak na bardzo niskim poziomie. Ze względu na wzmocnienie funta szterlinga w stosunku do innych walut na giełdzie londyńskiej dało się dzisiaj zauważyć nawet pewne osłabienie franka fr. O malejącej akcji spekulacyjnej przeciwko frankowi francuskiemu świadczy dalsze obniżenie raportu od funta szterlinga z dostawą 3-miesięczną z 5, 87 i pół fr. w dniu wczorajszym do 4,93 w dniu dzisiejszym.

dochożło już do Wawelu, oddziały znajdujące się u jego końca, szykowały się dopiero do ruszenia z miejsca.

Pochód przeszedł Al. 3-go Maja, Piłsudskiego, Podwale, Dunajewskiego, Szczepańska, Rynkiem Głównym i Grodzką na Wawel. Otwierały go zastępy młodzieży szkół krakowskich i okolicznych a nawet z poza województwa krakowskiego. Ogółem było około 30.000 młodzieży.

Przed Katedrą chyliły się sztandary jeden za drugim, poczem defilujący schodzili drugą stroną Wawelu na Pl. Bernardyński, by ustąpić miejsca dalszym oddziałom. Przeszło pół godziny defilowała młodzież szkolna przed Katedrą, poczem zjawiła się grupa przedstawicieli rządu, wojskowości i władz miejscowych. Zebrani dygnitarze zajęli miejsca na stopniach Katedry. Za nimi przedefilował korpus oficerski, podoficerski, poczem ukazały się poczty sztandarowe OK. 5. Weszli oni do Katedry. Skolei przedefilowała kompania honorowa garnizonu krakowskiego 20 p. p., batalion Strzelców Podhalańskich, 3 p. p., 5 baon saperów, 1 baon mostów kolejowych, 5 baon łączności, 2 pułk lotniczy, 5 pac., 5 dak, 6 pal., batalion sanitarny.

Eskadra samolotów nad Wawelem

Równocześnie nad Wawelem przeleciało 36 samolotów w 12 grupach. Oddziały zmotoryzowane, kawalerja i artylerja przedefilowały pod Wawelem.

Na kilka minut przed godz. 1 przy dźwiękach hymnu narodowego zeszli przedstawiciele Prezydenta Rzplitej, armji, rządu, Wojewoda, Prezydent miasta, Wicemarszałek senatu, generałowie i zwierzchnicy urzędów do krypty, gdzie ustawiły się wojskowe poczty sztandarowe, by złożyć na trumnie Wodza Narodu wieńce ofiarowane przez Prezydenta R. P., Rząd, Armję, Wojewodę, Prezydenta i miasto Kraków.

W chwilę potem odezwały się syreny fabryczne i równocześnie wybiła na Wawelu godz. 1.

W tej chwili w całym mieście za-

marł ruch na trzy minuty. Po przerwie przy dźwiękach Pierwszej Brygady opuścili dygnitarze kryptę, poczem przy dźwiękach hymnu narodowego przeszli przed kompanją honorową, opuszczając Wawel. Równocześnie opuścili Wawel poczty sztandarowe i wojsko. Po odejściu przedstawicieli władz, defilo-

wały w dalszym ciągu organizacje, biorące udział w pochodzie.

Dokładnie w chwili zgonu Marszałka odbył się apel, a następnie trzyminutowa cisza. Uroczystości wczorajsze zakończono ogniskiem, urządzonym przez drużyny robotnicze.

Drzeło polskich rak!

Samochody POLSKI FIAT budowane są w Państwowych Zakładach Inżynierji w Warszawie na podstawie licencji fabryki samochodów FIAT w Turynie, założonej w 1899 r. i będącej jedną z najstarszych i najpoważniejszych wytwórni samochodowych świata.

Wytwórnia samochodów POLSKI FIAT, znajdująca się w Warszawie przy ul. Terespolskiej 34-36, jest wyposażona we wszelkie najbardziej nowoczesne maszyny i narzędzia dla seryjnej produkcji samochodów. Surowce i półfabrykaty dla budowy samochodów POLSKI FIAT pochodzą z polskich Hut i Odlewni, osprzęt i akcesoria z wytwórni krajowych, które, dzięki fabrykacji samochodów w Polsce, rozwinęły i udoskonaliły nowe działy produkcji i dają tem samem zatrudnienie licznym zastępom pracowników.

Kto kupuje samochód POLSKI FIAT, nie tylko nabywa za wydane pieniądze pełną wartość, gdyż ceny tych samochodów, doskonale przystosowanych technicznie do warunków miejscowych, odpowiadają przeciętnym cenom rynkowym w Europie — lecz przyczynia się również do rozbudowy własnego przemysłu samochodowego, którego istnienie i rozkwit jest oznaką kultury i dobrobytu społeczeństwa.

Wytwórnia położona w centrum Polski zapewnia sprawna i stałą obsługę oraz dostawę tanich części zamiennych.

POLSKI FIAT

Katastrofa kolejowa w Łowiczu

Kilka osób lekko rannych

Łowicz, 12 maja.

(PAT) Dziś po południu na stacji Łowicz wydarzyła się katastrofa kolejowa. Prawdopodobnie wskutek złego nastawienia zwrotnicy, pociąg osobowy, jadący ze Skierniewic wpadł na stojący na stacji pociąg towar. Wskutek zderzenia parowóz pociągu osobowego zo-

stał poważnie uszkodzony. Również uległy zniszczeniu 4 wagony towarowe i dwa wagony pociągu osobowego. Spośród obsługi pociągów kilka osób zostało lekko poranionych. Na miejsce wypadku przybyła komisja, która bada przyczyny katastrofy.

Państwa lokarneńskie postanowiły... czekać na odpowiedź Niemiec

Genewa, 12 maja.

(Pat) — Przedstawiciele państw lokarneńskich z wyjątkiem bar. Aloisi, zebrał się dziś popołudniu w mieszkaniu p. Paul-Boncoura, celem przeprowadzenia rozmów, przewidzianych postanowieniem z dnia 10 kwietnia. W wyniku obrad, wydany został następujący komunikat prasowy: „Przedstawiciele Belgji, Francji i W. Brytanji, obecni w Genewie w związku z sesją rady Ligi Narodów, zebrał się, jak to było przewidziane postanowieniem z dnia 10 kwietnia. Podkreślając, iż byłoby korzystne, aby w

jaknajkrótszym terminie wysiłki ich doprowadziły do wyniku, musieli jednak stwierdzić, że zadanie przeprowadzone przez przedstawiciela W. Brytanji celem wyjaśnienia niektórych punktów, zawartych w memorandum niemieckim, nie zostało ukończony. W tych warunkach uznano za wskazane odroczyć decyzję do późniejszego zebrania, uważając, że jak tylko nadejdzie odpowiedź niemiecka, będzie wskazane, aby państwa lokarneńskie nawiązały natychmiastowy kontakt, celem wymiany zdań”.

Masowe zatrucie w Japonji

5 osób zmarło, kilkudziesięciu żołnierzy walczy ze śmiercią

Tokjo, 12 maja.

(PAT) W miejscowości Hamamaczi w pobliżu Nagoya po święcie szkolnym, na które przygotowano rozmaite gatunki ciast i słodyczy, u większości uczestników wystąpiły objawy silnego zatrucia. 5 osób zmarło tego samego dnia. Około 50-u przewieziono w stanie ciężkim do szpitala.

U 600 osób objawy zatrucia są łżejsze.

Tegoż samego dnia zanotowano objawy zatrucia u 700 żołnierzy miejscowego garnizonu.

Pośród zatrutych żołnierzy 32 walczy ze śmiercią.

Rocznica zgonu Marszałka Piłsudskiego

była obchodzona w Łodzi niezwykle uroczystie,
w wyjątkowym skupieniu i powadze

Wcześniej niż zwykle zarolły się wczoraj ulice miasta. Tak samo jak przed rokiem, gdy nadeszła do Łodzi wieść żałobna i tłumy wyległy na ulicę, by dowiedzieć się o smutnej prawdzie. Wczoraj z pietyzmem rozpamiętywano tę rocznicę, z zadumą spoglądano na zewnętrzne jej oznaki, na żałobę, którą spływała ze sztandarów okrytych kirem, z witryn sklepowych, z dekoracji domów.

O godzinie 7 rano zagrały werble żałobne. Pod takt bębnow maszerowały oddziały wojskowe. To było zapoczątkowaniem wczorajszego obchodu żałoby narodowej. Zawieszenie urzędowania w większości instytucji w porannych godzinach spowodowało, iż falujące tłumy rosły coraz bardziej. Kierowano się do świątyni, w których odprawiane były nabożeństwa, ku placowi Katedralnemu, by przyrzeć się żałobnej defiladzie wojska.

Wspaniała dekoracja domu przy ul. Piotrkowskiej 100 budziła powszechną uwagę. Na tle kiry, zieleni i barw narodowych olbrzymie popiersie Marszałka. Dokoła płonące znicze. I dwie nieruchome postacie — członków hułców przysposobienia wojskowego, pełniące straż przed popiersiem. Tyle było smutnej i pięknej symboliki w tej dekoracji, że wszyscy przechodzący obnażali głowy.

Młodzież szkolna z pocztami sztandarowymi podążyła w kierunku świątyni. Równocześnie wszystkimi ulicami zdążyły

NA PLAC KATEDRALNY

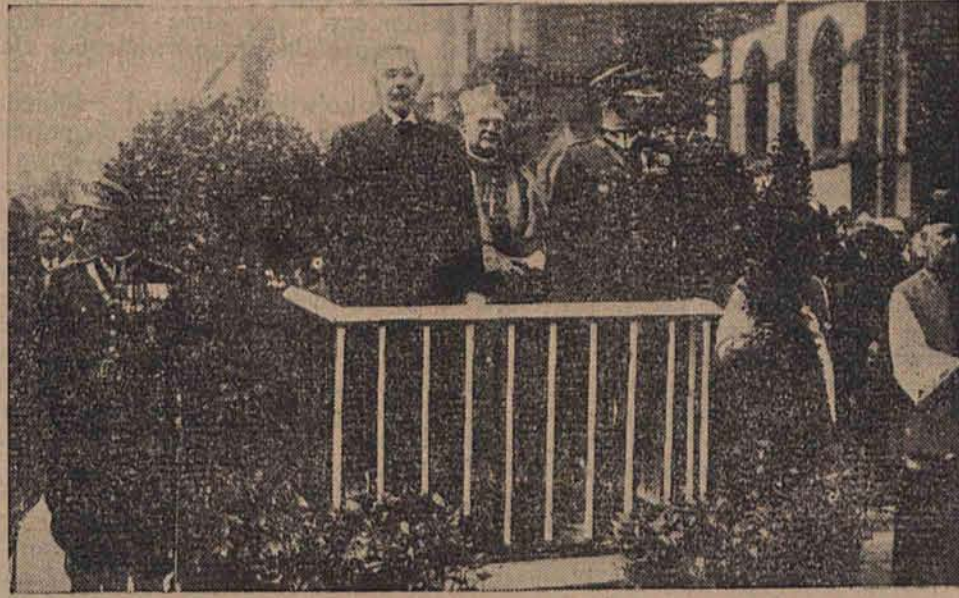
oddziały wojskowe garnizonu łódzkiego, hułce przysposobienia wojskowego, oddziały b. wojskowych oraz delegacje organizacji społecznych z pocztami sztandarowymi. Około godziny 10-ej, gdy przybyli do Katedry przedstawiciele władz w osobach wojewody Hauke-Nowaka, dowódcy 10 dywizji piechoty płk. Dindorfa-Ankwicza (w zastępstwie gen. Langnera, który udał się do Wilna) prez. płk. Głazka, starosty dr. Wrony i in. — cały plac Katedralny był zalany ludźmi.

W Katedrze ustawiony był symboliczny katafalk

przy którym pełnili straż honorową żołnierze.

O godz. 10 rozpoczęła się żałobna Msza Święta, celebrowana przez J. E. Ks. Biskupa Włodzimierza Jasińskiego, Ordynariusza Diecezji Łódzkiej, w asyście licznych duchowieństw. Po nabożeństwie kazanie o kolicznościowe wygłosił ks. oficjal Bączek.

Nabożeństwo skończone. O godzinie 11.30 oddziały, zgrupowane na placu Katedralnym zaczęły szykować się do defilady. Początkowo projektowano aby maszerujące oddziały, po defiladzie przeszły ulicą Piotrkowską do 6 Sierpnia. Wobec tego jednak, że trudno było obliczyć godziny przemarszu i nie chciano tamować ruchu ulicznego w chwili, gdy zabrzmiał sygnał z Wilna — skierowano defilujące oddziały w górę ulicy Piotrkowskiej ku pl. Reymonta, a stamtąd, bocznymi ulicami odmaszerowały one do koszar. Defilada odbyła się przed trybuną, na której zajął miejsca wojewoda Hauke-Nowak, J. E. Ks. Biskup Jasiński, płk. Ankwicz. Tysiączne tu-

P. Wojewoda Hauke-Nowak, J. E. ks. biskup Jasiński i płk. Ankwicz przyjmują defiladę.

my, które zalały chodniki po obu stronach, przypatrywały się temu żałobnemu, przy dźwiękach werbli, przemarszowi.

Punktualnie o godzinie 13-ej, gdy w Wilnie składano urnę z sercem Marszałka do grobowca —

RADJO PODAŁO SYGNAŁ.

W tym samym momencie zawyły syreny fabryczne i rozległy się dzwony kościelne. Trudno opisać jak wyglądała w tym momencie sytuacja na wszystkich bocznych ulicach. Ale to, co stało się na ul. Piotrkowskiej sprawiło potężne wrażenie. Jak „za” dotknięciem różdżki — zastygło wszystko w skupieniu. Ludzie obnażyli głowy. Zatrzymały się pojazdy, tramwaje. Na ulicy, tak gwarnej i szumnej, przepełnionej tłumami

zapanowała śmiertelna cisza.

I tak stali wszyscy, milczący i zasluchani w jęk syren przez pełne trzy minuty. A gdy chwila ciszy minęła, jeszcze przez piętnaście minut były dzwony ko-

ścielne, oznajmiając o uroczystościach wileńskich.

W godzinach popołudniowych odbyły się akademie żałobne w szeregu instytucji. M. in. specjalne posiedzenie żałobne zwołał zarząd gminy wyznaniowej żydowskiej, na którym przemówienie wygłosił poseł Minberg, oddając hołd pamięci Wielkiego Marszałka, podkreślając, że Marszałek głosił zasadę pełnego równouprawnienia wszystkich obywateli, bez różnicy wyznania i narodowości, kto więc jest wykonawcą Jego testamentu musi kierować się temiż zasadami.

Tymczasem kończono ostatnie przygotowania

NA PL. HALIERA.

Tam bowiem, w rocznicę chwili zgonu Marszałka, odbyć się miały uroczystości żałobne końcowe.

Zbiórka wyznaczona była na godz. 20-tą. Ale już od godz. 6 nieprzebrane fide ludzkie popłynęły w kierunku placu aby wziąć udział w tym ostatnim hołdzie.

Na środku placu wzniesiono wielkie

podjum, na którym ustawiono popiersie Marszałka. Dokoła ustawiono znicze. Po czterech bokach przygotowano wielkie ogniska z bremion oblanymi smołą. A w pięciu punktach placu ustawiono olbrzymie megalony, połączone z rozgłośnia Radia Polskiego.

Oddziały wojskowe utworzyły czworoobok. Obok nich siedzieli organizacje b. wojskowych, P. W., Strzelec, Sokół i organizacje. I as sztandarów wykwitł ponad głowami tysiącznych tłumów.

O godz. 20.30 przybył p. wojewoda Hauke-Nowak, płk. Dindorf-Ankwicz, prezydent miasta płk. Głazek, liczni przedstawiciele władz administracyjnych, sądowych, wojskowych, policyjnych. W dziesięć minut później plac za legła cisza. Godzina 20.45.

Przez megalony słychać rozpoczęła się salwa armatniej. Jeden strzał, drugi trzeci... W tym momencie zapłonęły ogniska i zapalone zostały znicze. Wszyscy odkrywają głowy. Salwy armatnie wała. 101 strzałów.

Później apel wojska. Odczytanie przez megalony wyjątków z pism Marszałka. Hymn narodowy.

Uroczystości żałobne skończone.

Pierwsza rocznica śmierci Marszałka Piłsudskiego oraz dzień przeniesienia Serca Jego na cmentarz na Rossie, gdzie pochowane zostało Ono u stóp Matki, upłynęły w Łodzi w nastroju wyjątkowego skupienia, powagi i żałoby.

W dniu wczorajszym odbyła się w Centralnym Stowarzyszeniu Kupców i Przemysłowców woj. łódzkiego (Piotrkowska 10) żałobna akademja, poświęcona uczczeniu pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego w pierwszą rocznicę Jego zgonu.

Przy licznych udziałach członków Stowarzyszenia, prezes Ignacy Jaszucki w dłuższym przemówieniu omówił wielkie zasługi i czyny Wodza Narodu i Wskrziesiciela Niepodległości i wezwał zebranych do harmonijnej i zbożnej pracy w myśl wskazań Wielkiego Zmarłego.

Po odczytaniu wyjątków z dzieł Wielkiego Wodza Narodu i uczczeniu Jego Pamięci w pięć minutowym milczeniu — akademja została zamknięta.

Wybory do rady m. Łodzi

odbędą się dnia 9 sierpnia. — Podział miasta na 14 okręgów

„Republika” była pierwszym pismem w Łodzi, które doniosło o przygotowaniach do wyborów samorządowych w Łodzi. Wskazaliśmy wówczas, iż wybory rozpisane zostaną w ostatnich dniach czerwca, kalendarzyk wyborczy, zgodnie z ustawą samorządową, obejmie 40 dni — czyli że wybory odbędą się w niedzielę, 9 sierpnia.

Jak się obecnie dowiadujemy, pierwotne nasze informacje zostały obecnie całkowicie potwierdzone. — Ponieważ dzień 30 czerwca jest terminem prekluzyjnym dla rozpisania wyborów i nie będzie przedłużony — wybory istotnie zarządzone będą w końcu przyszłego miesiąca. Równocześnie z zarządzeniem wyborów, mianowany będzie komisarz

wyborczy oraz nastąpi podział miasta na okręgi wyborcze.

Jak nas informują, podział miasta na okręgi będzie inny, aniżeli w czasie poprzednich wyborów. W roku 1934 miasto podzielone zostało na 10 okręgów. W tym roku Łódź ma być podzielona na 13-14 okręgów, z których każdy wybierac będzie 4-6 radnych.

Regulamin wyborczy ma być zmieniony drogą rozporządzenia p. ministra spraw wewnętrznych w myśl art. 41 ustawy samorządowej. Zmiany nie będą jednak zbyt wielkie. Dotyczyć mają tylko sposobu składania list kandydatów na radnych i samej procedury głosowania. Rozporządzenie powyższe ukazać ma się w pierwszych dniach czerwca. (x).

Przy cierpieniach nerek, chorobach dróg moczowych, pęcherza moczowego i doinego odcinka kiszek naturalna woda gerzka Franciszka-Józefa łagodzi i uszuwa szybko gwałtowne bólesci przy wypróżnieniu. Zalecana przez lekarzy.

Ofiara pracowników wytwórni Polskiego Monopoli Tytoniowego w Łodzi

Pracownicy Wytwórni Polskiego Monopoli Tytoniowego w Łodzi, zebrani na Akademii żałobnej w pierwszą rocznicę śmierci Wodza Narodu, w zrozumieniu ważności słów Jego, że od nas samych tylko zależy, czy Polska będzie wielkiem Mocarstwem, czy też Państwem słabym, zależnym od możnych, chcąc, choć w drobnej części przyczynić się do wzmocnienia siły obronnej Państwa, postanowili oddać jeden dzień pracy na zakup 5-ciu karabinów maszynowych dla potrzeb Armji.

Równocześnie pracownicy Wytwórni Polskiego Monopoli Tytoniowego w Łodzi zwracają się z apelem do pracowników innych Zakładów wytwórczych Monopoli Tytoniowego w kraju o wszczęcie podobnej akcji na ich terenie.

Dyżury aptek

(a) Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: Sadowska-Dancerowa (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11 Listopada 15), T. Karlin (Piłsudskiego 54), R. Rembieliński (Andrzeja 28), J. Chądzyńska (Piotrkowska 165), E. Müller (Piotrkowska 46), A. Antoniewicz (Pabianicka 56).

Największa znakomitość ekranu

Liliana HARVEY

w filmie

Zaproszenie do Walca

WKRÓTCE

GRAND KINO

Z dzieł Łodzi

Dnia 13-go maja 1926 roku po zarządzonej już na dwa dni przedtem mobilizacji sił pilsudczyków, b. legionistów, powiatów i t. d. — oddziały garnizonu łódzkiego w wyniku narań dowódców w gmachu D.O.K. przy Al. Kościuszki opowiedziały się po stronie obozu Marszałka Piłsudskiego. W godzinach popołudniowych, po odsunięciu się d-cy O.K. gen. Junga i szefa sztabu płk. Iwanowski, oddziały 31 p. S. K. ze sztandarem pułkowym i orkiestrą na czele przy dźwiękach 1-ej Brygady przybyły z manifestacją przed koszary 28 p. S. K., nad którym obją dowództwo płk. Zawisła i skąd wieczorem tegoż dnia wysłano pododdziały wojska i ochotników do stolicy na pomoc oddziałom Józefa Piłsudskiego, inne pododdziały skierowano na ochronę linii kolejowej Poznań — Warszawa.

Łotka
ELEGANCKI TRWAŁY
KOLENIERZ

Warszawa, Wierzbowa 11 (Pl. Teatralny)

KRONIKA

Maj
13
Środa

Dziś Robert B.
Jutro Bonifacjusz
Wschód słońca 3:47
Zachód słońca 17:17
Wschód księżycy 3:30
Zachód księżycy 11:11
Długość dnia 15:48
Przybyło dnia 7:41

Drobne wiadomości

POWÓDZ SYGNALIZUJĄ w zachodniej części naszego województwa. Wskutek silnych opadów w dorzeczu Warty nastąpił wylów rzek i strumieni, które w powiecie wleńskim zalały łąki. Władze zarządziły już środki ochronne celem zabezpieczenia mieszkańców na wypadek dalszego przybierania wód.

LICZBA LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ w Łodzi wskutek emigracji zmniejszyła się poważnie. W maju 1935 r. odsetek ludności żydowskiej w Łodzi wynosił 34,5 podczas gdy w maju r. b. 31,9. W ciągu roku wyemigrowało więc z Łodzi 2,6 proc. ludności żydowskiej.

KOSZTY EKSMISYJNE przy eksmisjach z mieszkań potaniają wskutek zmiany taksy dla komorników. Komornicy otrzymywać będą przy wykonywaniu eksmisji 2 zł. od każdej izby. Do tychczas eksmitowani obciążani byli kosztami wynoszącymi przeciętnie po 8 zł. od izby.

NOWE PRZEPISY o czyszczeniu kominów w Łodzi wchodzi w życie z dniem 15 maja. W myśl tych przepisów czyszczenie kominów zabronione jest w godzinach od 11 do 3 po poł., a ponadto kominarze obowiązani są uprzedzać wszystkich lokatorów o rozpoczęciu czyszczenia, aby nie zostały zniszczone mieszkania i urządzenie, wskutek źle zamkniętych dymników.

DZIŚ, W ŚRODE, 13 b. m. stawił się winni do przeglądu wojskowego: przed komisją poborową Nr. 1 (Pierackiego 18) mężczyźni rocznika 1915, zamieszkali na terenie III komisarjatu policji, o nazwiskach na litery L, M, zaś przed komisją poborową Nr. 2 (Piotrkowska Nr. 157) mężczyźni zamieszkali na terenie IV komisarjatu policji o nazwiskach na litery M, N, O, P.

Delegacja zarządu miasta wręczy dyplom prof. Twardowskiemu

W dniu wczorajszym zarząd miejski wystąpił do laureata m. Łodzi, prof. dr. Twardowskiego pismem, komunikując, iż w dnach najbliższych odwiedzi go delegacja zarządu m. Łodzi, celem wręczenia mu dyplomu nagrody. Równocześnie w dniu wczorajszym zarząd miejski przekazał prof. Twardowskiemu nagrodę w wysokości 5000 zł. pocztą.

Delegacja, która zawiezie dyplom do Łwowa, będzie wyznaczona na najbliższym posiedzeniu tymczasowej rady miejskiej. (1)

ELEKTRYFIKACJA OKRĘGU ŁÓDZKIEGO

koniecznością państwową i gospodarczą. — Trudności, jakie mogą wyniknąć w razie wybuchu wojny

Elektryfikacja okręgu łódzkiego jest dziś jedną z najpilniejszych spraw. Kończą się już prace przygotowawcze i niebawem rozpoczyna się pertraktacja z towarzystwami elektrycznymi, które będą dostarczały prądu do wszystkich miast, miasteczek, osiedli, lotnisk i wsi, rozsiadanych dokoła Łodzi. W tej chwili nie zostało jeszcze dokładnie sprecyzowane, czy założony związek międzykomunalny zajmie się we własnym zakresie układaniem kabli i łączeniem poszczególnych osiedli z siecią elektryczną, zaś wybrane towarzystwo elektryczne dostarczać będzie prądu po ustalonej cenie, czy też wszystkie prace przejmie na siebie towarzystwo elektryczne, które w tym wypadku uzyskałoby koncesję. Ale roboty przy układaniu kabli rozpoczną się już w najbliższych tygodniach. Być może że jeszcze w tym sezonie zaplonie światło elektryczne na drogach podmiejskich oraz w szeregu miejscowości, cieszących się wyjątkową frekwencją w okresie letnim.

Pragnąc zasięgnąć miarodajnych informacji, zwróciliśmy się do inż. Teodora Szyszki z urzędu wojewódzkiego, który akcją tą kieruje i otrzymaliśmy od niego szereg interesujących danych w tej sprawie.

— Niezmiernie ważną rzeczą jest — mówi inż. Szyszko — zapatrzenie okręgu łódzkiego w światło elektryczne dla celów użytkowych mieszkańców. Ale w grę wchodzi poza tem inna jeszcze sprawa. Podstawą i warunkiem rozwoju wszelkiego rodzaju przemysłu i wytwórczości jest możliwość stałego korzystania

z energii elektrycznej w dowolnej ilości, odpowiednio do potrzeb. W okręgu łódzkim natomiast, w którym rozwinął się i w dalszym ciągu rozwija się przemysł włókienniczy, specjalnie odczuwa się brak racjonalnie przeprowadzonej elektryfikacji.

— Aczkolwiek przemysł włókienniczy nie może być zaliczony do przemysłu wojennego, ma on jednak poważne znaczenie dla obrony Państwa, stanowi bowiem fundament wszelkiej wytwórczości, niezbędnej w razie wojny. Dzięki zapotrzebowaniu przemysłu włókienniczego rozwijają się w czasie pokoju przemysł metalurgiczny, chemiczny i in., których wytwórczość stanowi pierwszą potrzebę na wypadek wojny. Działalność tych wszystkich warsztatów jest niemożliwa bez korzystania z energii napędowej. Nadto trzeba wziąć pod uwagę, że w razie wojny, dostawa materiałów pędnych, jak węgiel, olej gazowy i t. p. napotyka na trudności i wymaga odpowiedniego zabezpieczenia się. Również należy liczyć się z możliwością sabotażu, a co gorsze — wysadzenia przez wroga siłowni poszczególnych zakładów przemysłowych, co spowoduje unieruchomienie tych zakładów. I dlatego cały wysiłek musi być skierowany obecnie na utworzenie sieci elektrycznej okręgowej, z której czerpać będzie mógł energię w czasie i ilości dowolnej cały okręg.

— Czyżby więc miała powstać nowa elektrownia w okręgu?

— Nie, nie o to chodzi. Chodzi o to, że otrzymanie energii wyłącznie z istniejącego miejscowego zakładu elektrycz-

nego nie daje pewności w razie wojny i w razie uszkodzenia elektrowni — dostawy energii. Inaczej przedstawiałaby się sprawa, gdyby okręg łódzki posiadał sieć elektryczną okręgową, łączącą wszystkie centrale zakładów elektrycznych. Elektryczna sieć okręgowa dałaby możliwość szerszemu ogółowi korzystania z energii elektrycznej, wytwarzanej w dużych centralach, sposobem racjonalnym i ekonomicznym, a w razie wojny, stanowiłaby gwarancję ciągłości dostawy, gdyż w wypadku uszkodzenia i unieruchomienia jednej centrali, można by korzystać z energii, wytwarzanej w centrali innej. W razie zaś miejscowego uszkodzenia linii, krótki przeciąg czasu wystarczyłby dla prowizorycznej jej naprawy.

Na terenie województwa łódzkiego, posiadamy dostateczną ilość dużych czynnych elektrowni, jak łódzka, zgierska, kaliska, piotrkowska. Ponadto nie które większe zakłady przemysłowe posiadają własne duże elektrownie. Przeprowadzenie sieci elektrycznej, łączącej te wszystkie zakłady elektryczne dla ciągłości pracy i możliwości zastępowania w razie wypadku, jednej drugą, stałoby się nietylko dobrodziejstwem dla przemysłu i jego rozwoju w czasie pokoju, ale dałoby pewność nieprzerwalnej pracy w czasie wojny i stanowiłoby ważny atut dla obrony Państwa.

— Sieć elektryczna, pokrywająca swymi odgałęzieniami cały obszar województwa, przenikłaby we wszystkie jej zakątki, dosięgłaby miejscowości i wsi w których dotychczas kopci się lampka naftowa, przyczyniłaby się do podniesienia kultury i dobrobytu, dając możliwość stworzenia warsztatów pracy tam, gdzie one mają największe szanse rozwoju. Bo wiem założenie warsztatów pracy w dużych ośrodkach przemysłowych, których lokal i utrzymanie jest drogie, napotyka na trudności, a stworzenie tych warsztatów zdala od tych ośrodków staje się niemożliwością, wobec braku dogodnej, taniej energii napędowej. Przez stworzenie sieci okręgowej trudność ta znikłaby zupełnie, a przejawiałaby się inicjatywą do tworzenia warsztatów pracy poza dużymi miastami. A więc opanowanie kryzysu, zapewnienie ciągłości ruchu zakładów przemysłowych, oświetlenie odłączonych miejscowości, wsi i lotnisk, obrona Państwa na wypadek wojny — oto są te wielkie zagadnienia, przemawiające za stworzeniem w województwie łódzkim okręgowej sieci elektrycznej. (x)

P. Markusowi Szafranowiczowi oraz Rodzinie z powodu zgonu Syna,

B. P.

NATANA

wyrażamy nasze najszczerze współczucie.

Dawid Góralski z Rodziną

Koledze naszemu p. Markusowi Szafranowiczowi i Rodzinie spowodu przedwczesnego zgonu Syna

b. p. **Natana**

składamy wyrazy szczerzego współczucia.

PERSONEL BIUROWY, FABRYCZNY I MAJSTROWIE
FARBIARNI I WYKONCZALNI DAWID GÓRALSKI.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom

Natana Szafranowicza

składają serdeczne podziękowanie

RODZICE, BRAT I RODZINA.

Starzec zamordował córkę

W rozpaczę usiłował odebrać sobie życie

W kolonii Krzywie koło Lagiewnik, niedaleko Łodzi, rozegrała się wczoraj ponura tragedia w rodzinie kolonisty niemieckiego, Gustawa Trintera.

Na kilkumorgowym gospodarstwie siedział stary Trinter z zamężną córką Elą Nonnendorf, z jej mężem i dziećmi. Nonnendorfiowie już oddawna domagali się od ojca, by na nich przepisał „majątek” a sam przeszedł na dożywocie, czyli na t. zw. „wycug”. Na tem tle dochodziło w rodzinie do częstych awantur i kłótni.

Wczoraj rano znów powstał spór na tem samem tle. Bardzo szybko rozgorzały namiętności, sprzeczka przero-

dziła się w bójkę, w trakcie której, w zapamiętaniu, Trinter schwycił długi nóż kuchenny i zadał córce kilka ciętych w pierś. Młoda kobieta padła, zalewając się krwią.

Po tym strasznym czynie Trinter ochłonął, a uświadomiwszy sobie co uczynił — pobiegł do drugiej izby, zamknął się i brzytwą podciął sobie gardło.

Znaleźli go domownicy w stanie ciężkim w tej samej chwili, gdy jego córka wyzionęła ducha od rany w serce. Zwłoki zamordowanej zostały zabezpieczone. Córko-bójca i desperat w jednej osobie został przewieziony pod eskortą do szpitala w Łodzi. (y)

Drogi z bawełny budować będą w Ameryce

W obrębie delty rzeki Mississipi wybudowano niedawno próbną odcinek drogi z zastosowaniem w nawierzchni bawełny. Za pośrednictwem Polskiego Touring Klubu dowiadujemy się, że jeżeli wyniki tej próby będą dodatnie, amerykańskie zamierzają zastosować ten system nawierzchni dla dróg na których nie odbywa się ruch ciężkich pojazdów, na ogólnej długości około 3.200.000 klm.

Drogi z taką nawierzchnią będą nie tylko tanie, lecz i bardzo odporne na mroz, który jest wielkim szkodnikiem dla dróg, powodując wysadzanie nawierzchni do góry.

Drogi z bawełny budowane są w ten sposób, że sporządzane jest najpierw podłoże z mieszaniny gliny i żwiru, następnie warstwę tę pokrywa się smolą, na której układa się materac z bawełny, specjalnie w tym celu spreparowany. Jako górną warstwę stosuje się asfalt z mieszaniną ze żwirem o bardzo drobnym uziarnieniu.

„Szlakami walki i buntu” Nowa praca Aleksego Rzewskiego

Zdzisław Dębicki w swej pracy „Książka a człowiek” pisze: „niema większej rozkoszy w życiu nad dobrą książką. Za jej pośrednictwem czujemy się współwłaścicielami wszystkich wielkich czynów, dokonanych w przeszłości przez bohaterów, bo z nimi razem tęsknimy, walczyliśmy, zwyciężaliśmy lub odepchnięci od upragnionego celu, potrzykroć na nowo rozpoczynamy szturm do zamku, na którego szczytowej wieży powiewa chorągiew naszego ideału”.

Refleksje powyższe nasuwają się przy czytaniu nowej książki Aleksego Rzewskiego pod tytułem „Szlakami Walki i Buntu”. Książka ta zawiera 30-lecie wyteżonej pracy i walki, najpierw z trzema zaborcami Polski a potem zmagania z przeciwnościami, już o umacnianie podstaw Rzeczypospolitej.

Książka Aleksego Rzewskiego przenosi nas do 1905-06 i 07 roku, wskazuje bohaterstwo lat minionych, z niezłomną wyrazistością i mocą.

Obrzymi niewyzyskany dotychczas jest szkieł historyczny pod tyt. „Lokaut Łódzki”.

Była to walka gigantów, obfitująca w momenty tragiczne i podniosłe... Były to lata nacechowane niezwykle aktywnością proletariatu. Walka o byt, walka o rozwój instytucji kulturalnych i społecznych oraz spleciona z całokształtem tych dążeń walka o Niepodległość Polski. Rok 1905 to rzeczywistość „wiosna ludów” która ogarnęła i porwała tłumy ludzkie i jednostki przodujące do walki.

Taką jednostką ofiarną przodującą i zasłużoną w walkach 1905-07 na terenie naszego miasta był Aleksy Rzewski.

Książka jego jest tym realnem odbiciem prowadzonej przez niego w ciągu 25 lat pracy i walki. Dzieje swego burzliwego i zarazem pięknego żywota, opisuje autor z precyzją i dokładnością, nietylko naoczny świadek ale współuczestnik tych przełomowych wydarzeń. Książka obecna jak również i poprzednie prace są napisane żywo i interesująco.

W przedmowie pisze autor skromnie: „Niniejsza książka zawiera garść wspomnień poczynając od r. 1905 po lata ostatnie oparte na własnych przeżyciach związane z własną „bitwą i górą”, „młodością, pisane z myślą” by mogły być nauką a często i groźnym „memento” dla dzisiejszego pokolenia”.

Nasza uboga literatura pamiętnikarska została wzbogacona dziełem pierwszorzędnej wartości. Biję z nie męski hart woli, idea optymizmu i wiara niezłomna w głoszone ideały.

Piękny styl, właściwy autorowi patos i czysty język, sprawiają, że książka etanowi nie tylko ważny przyczynek historyczny tych czasów, ale oryginalne studium psycholog. o ludziach tego okresu. Należy się uznanie księgarzni Seipelt za wydanie tej książki.

Arabowie postawili ultimatum

w sprawie natychmiastowego wstrzymania imigracji żydów do Palestyny. — Akcja terrorystyczna przybrała na sile

(Specjalna służba informacyjna „Republiki”)

Jerozolima, 12 maja.

Zgodnie ze znaną uchwałą naczelnej arabskiej rady narodowej, w dniu dzisiejszym udali się emisariusze rady do Egiptu, Syrii, Iraku i Marokka.

Rada grozi, że jeżeli rząd palestyński nie spełni do dnia 15 maja ultimatum w sprawie wstrzymania imigracji żydowskiej — delegaci rady w tych krajach zorganizują wielkie antyżydowskie i antybrytyjskie manifestacje. Jednocześnie opuściło dziś Jerozolimę i udało się do różnych ośrodków w kraju wielu emisariuszy rady narodowej, celem zorganizowania arabskich demonstracji protestacyjnych przeciwko rządowi i sjonizmowi.

Z Tyberjady donoszą o naprężonych stosunkach, na skutek akcji działaczy arabskich.

Wczoraj wieczorem terroryści arabscy rzucili bombę na budynek posterunku policyjnego w Hajfie. Zatrzymano trzech podejrzanych arabsów. Ofiar w ludziach nie było.

Arabska akcja terrorystyczna znów przybrała na sile. Na torze kolejowym z Jerozolimy do Tel Awiwu podłożono bomby dynamitowe. Na szczęście, żydowski maszynista pociągu zauważył w porę bombę i zatrzymał pociąg. Dynamit zabrała policja.

Na granicy Tel Awiwu arabowie wtargnęli do pewnego mieszkania ży-

ZAMIAST TRANU
PRZY WYCZERPANIU OGÓLNEJ
I POWIEKSZENIU GRUCZOŁÓW
STOSOWANY JEST

**SMACZNY
I
SKUTECZNY**

JECOROL
MAG. A. BUKOWSKIEGO
W UŻYCIU PRAWIE OD POŁ WIEKU

dowskiego, zdemolowali je i podpalił dom. Policja szybko ugasiła ogień.

Na drodze z Tel Awiwu do Bait Wegan rzucono bombę, która jednak wybuchła po przejechaniu auta. Poza to wybito w autobusie kamieniami szyby.

Mimo ultimatum arabskiego, wysoki komisarz poinformował egzekutywę Agencji Żydowskiej, że w najbliższych dniach wyznaczy przydział certyfikatów na półroczec kwiecień—październik 1936 roku.

Londyn, 12 maja.

Dzisiejszy „Times” donosi, że wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie gabinetu brytyjskiego specjalnie poświęcone sprawie Palestyny. Rozważano sytuację wobec możliwości dalszych zamieszek. Gabinet uchwalił zapewnić wysokiemu komisarzowi, że rząd poprze koniecznymi środkami administrację palestyńską, celem zapewnienia ładu i porządku.

Jerozolima, 12 maja.

Terroryści arabscy dokładają starań, aby uniemożliwić komunikację kolejową. Przerwano komunikację telefoniczną między Jerozolimą, Hajfą.

Władze wojskowe szybko przywróciły łączność. — Dyrekcja kolejowa postanowiła wstrzymać ruch kolejowy w nocy.

Jerozolima, 12 maja.

Późnym wieczorem podpalono zboże na polach kolonii Ziebron Jakov. Czynniki są wysiłki, aby ogień zlokalizować.

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Zeromskiego Nr. 15 zażyła większej dozy kwasu solnego i zatrula się ciężko 45-letnia Frajndla Morgenstern, pielęgniarka, którą lekarz pogotowia skierował do szpitala.

Na ulicy Wrześnińskiej zażyła jodyny 27-letnia Estera Klajn, bezdomna, którą lekarz skierował do szpitala w stanie ciężkim.

W komórcie na posesji przy ulicy Nadwodnej Nr. 11 zażył większej dozy sublimatu 26-letni Antoni Malczyk, bezrobotny, którego znaleźli lokatorzy w stanie nieprzytomnym. Lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki i skierował desperata do szpitala.

Na ulicy Limanowskiego potrącona została przez samochód 52-letnia Ewa Majner, zam. przy ulicy Boczej 28 i odniosła złamanie prawego przedramienia oraz okaleczenia głowy i twarzy. Ranną opatrzył lekarz pogotowia i skierował do szpitala.

Na ulicy Brzezińskiej wypadła z jadącego tramwaju 30-letnia Malka Rozenblum, zam. przy ulicy Mielczarskiej Nr. 27, odnosząc wstrząs mózgu i rany tułaczne. Lekarz pogotowia stwierdził stan ciężki i skierował poszkodowaną do szpitala św. Józefa.

Na ulicy Fabjańskiej w bójce między chłopcami został 13-letni Marjan Świętczak ciężko poraniony przez rówieśników, którzy mu zadali dotkliwe ciosy i. zw. „gazurka”, powodując uszkodzenie czaszki i silne okaleczenia twarzy. Młodocianymi opryskami zajęła się policja, zaś pobitego chłopca lekarz przewiózł w stanie ciężkim do szpitala.

O złoto dla dentystów

Komisja dewizowa wyda odpowiednie przepisy

Warszawa, 12 maja.

(B) Komisja dewizowa ma w najbliższych dniach, prawdopodobnie jeszcze w bieżącym tygodniu, uregulować sprawę handlu kruszcami, a przede wszystkim złotem dla celów przemysłowych i dentystycznych.

Jak wiadomo, zarówno złotnikom jak i dentystom zabrakło złota niemal od pierwszej chwili po wprowadzeniu zakazu wolnego obrotu tym metalem. Skar-

gi napływały również ze strony przemysłu elektrotechnicznego na brak platyny. Niekiedy dentyści, nawet najpoważniejsi, zmuszeni byli w ciągu ostatnich dwóch tygodni wstrzymać poprostu roboty techniczne, do których złoto jest nieodzowne. Na skutek całego szeregu memoriałów, — komisja rozpatrzyła to zagadnienie i wyda obecnie odpowiednie przepisy.

TRAWIENIE REGULUJĄ zioła „CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO

Nr. 1-przy rozwolnieniu, Nr. 2-przy zaparciu, Nr. 3-przy uporczywym zaparciu

Czesi wysiedlają obywateli polskich

Znów kilka rodzin polskich musiało opuścić granice kraju

Uzhorod, 12 maja.

(PAT) Zandarmeria czeska ze Swalawy na Rusi Podkarpackiej wydalila w ciągu 48 godzin obywatela polskiego Wasyla Warcabiuka wraz z rodziną, zamieszkałego w Czechosłowacji od lat 16-tu.

Warcabiukowi nie zezwolono na likwidację majątku w postaci gospodarstwa rolnego z żywym i martwym inwentarzem, wskutek czego poniósł on duże straty materialne i znalazł się z całą rodziną w nędzy.

Urząd powiatowy w Swalawie wydał ponadto następujących obywateli polskich, zamieszkałych na Rusi Podkarpackiej od lat przedwojennych: Karola Pfeifera, Stefana Nalywanego z żoną i sześciorgiem dzieci, Edmunda Lorenza, Jana Korpana, Michała Dedicha, Wiktora Buszmana, urodzonego w r. 1914 w Czechosłowacji, Aleksandra Butkowskiego z żoną i trojgiem dzieci, Ludwika Janego, urodzonego w Czechosłowacji, z żoną i czworgiem dzieci i Jana Pielkę z żoną i siedmiorgiem dzieci.

Bocian spowodował męczeńską śmierć

Rolnik stratowany przez konie

Bydgoszcz, 12 maja.

(sm) Na polach wioski Konstantynowo w pow. wyrzyskim wydarzył się tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć 60-letniego starca. Przelatujący nad polem bocian spłoszył konie, które ciągnęły bronę, i w biegu wpadły na

idącego brudną rolnika Kulasa. Został on po stratowaniu porwany przez bronę i wleczony po polu.

Mimo zabiegów ratowniczych starzec zmarł po 3 godzinach, nie odzyskawszy przytomności.

„CASINO” Fenomenalna śpiewaczka i artystka

GRACE MOORE 1⁰⁹

Pocz. 4, 6, 8, 10

w filmie „BEDZIESZ ZAWSZE MOJA”

Ceny od zł.

Grand-Kino

Obsada
CHARLES LAUGHTON,
CLARK GABLE

Dziś
i codziennie

BOUNTY

do g. 6
ceny od 80 gr.

nast. 1⁰⁹
seanse od 1

Dr. J. SZREIBER

CHIRURG
POWRÓCIŁ
Narutowicza 9.

OSOBISTET.

W tych dniach starszy cechu fotografów przy Izbie Rzemieślniczej m. Łodzi, p. Marceł Ginsburg, obchodził 35-lecie swej pracy zawodowej.

SZEŚCIOLETNIA SHIRLEY TEMPLE NAJPRACOWITZA GWIAZDA. Wśród najmłodszych aktorów filmowych najbardziej lubiana jest niewątpliwie sześciolatnia Shirley Temple. Kto nie zna i kto nie kocha tej młodej gwiazdeczki o wspaniale uśmiechającej buzi i o prześlicznej twarzyczce, okolonej złotymi lokami. Słodka ta dziewczynka o złotej serduszkę należy dziś do najulubieńszych gwiazd na całym świecie. O jej popularności świadcza listy, jakie Shirley otrzymuje ze wszystkich stron z prośbą o fotostaty, autografy i t. p. Shirley odpłaca się wzajemną wdzięcznością swoim wielbicielom i wielbicielkom. Pracuje dla nich, by im życie umilić, tworząc co raz to nowe filmy. Niedawno widzieliśmy w Łodzi „Małego Pułkownika”, „Rozesmiłane Oczy” i „Nasze Słoneczko” z Shirley. Czeka nas wkrótce szereg dalszych niespodzianek — nowych obrazów naszej ulubienicy. Ujrzymy więc Shirley w nastrojowym filmie „Złotowłosa Brzdąc”, na ekranie kina „Casino”.

Stowarzyszenie adwokatów powstaje w Łodzi, jako oddział organizacji warszawskiej

Jak się dowiadujemy, w Łodzi powstanie wkrótce oddział łódzki istniejącego już od kilku lat w Warszawie Stowarzyszenia Adwokatów w Polsce, na czele którego stoi, jako prezes, adw. Grodzkiński, a członkami prezydium są adw. Baumberg i Lewitt.

Prace organizacyjne są już tak daleko posunięte, że w najbliższych dniach odbędzie się pierwsze zebranie konstytucyjne, na którym nowa placówka zostanie powołana do życia.

Nowa ta organizacja nie będzie miała charakteru specjalnie narodowościowego: będzie to korporacja zawodowotowarzyska, jednocząca wszystkich adwokatów, odczuwających potrzebę bliższego kontaktu poza terenem ściśle fachowym.

Najpewniej za przykładem Łodzi pójdą inne okręgi sądowe, gdzie również powstaną filje Stowarzyszenia Adwokatów w Polsce.

Emigracja do Birobidżanu 50 rodzin z Polski

New York, 12 maja.

Amerykański komitet popierania kolonizacji w Birobidżanie przekazał do Moskwy 10.000 dolarów na koszty przesiedlenia 50 rodzin żydowskich z Polski do Birobidżanu.

New York, 12 maja.

Na podstawie przeprowadzonego dochodzenia „New York Times” zaprzecza oficjalnym doniesieniom berlińskim, jakoby cztery uniwersytety amerykańskie miały wyrazić zgodę na wysłanie delegatów na uroczystości jubileuszowe uniwersytetu w Heidelbergu. Jak stwierdzono, doniesienia berlińskie nie odpowiadają prawdzie. Prezydenci tych uniwersytetów amerykańskich oświadczyli, że uczelnie ich nie będą reprezentowane.

Napad szantażystów

na kucza w halach targowych

Wczoraj ok. godziny 8.30 wieczorem dokonano kilku nieujętych dotąd sprawców napadu na Gerszona Joskowicza, zam. przy ul. Gen. Bema 60 w Radogoszcu.

Jak się okazało napad miał specyficzne tło, gdyż Joskowicz chemik-farmaceuta jest właścicielem kramiku z ziołami leczniczymi w halach targowych na Placu Reymonta. Banda awanturników zmuszała Joskowicza do regularnego opłacania haraczu za pozostawienie go w spokoju.

Ponieważ ostatnio „przedsiębiorstwo” Joskowicza szło nieszczerze, odmówił on dalszego opłacania się.

Wczoraj wreszcie awanturnicy podczas decydującej rozmowy zadali Joskowiczowi szereg ciosów tępem narzędziem. Ramnego opatrzył lekarz pogotowia. (gr).

W poszukiwaniu wrogów

Rewizja stychów w Gdańsku

Z rozporządzenia władz senatu w m. Gdańska, dokonano w ubiegłym tygodniu przeglądu wszystkich strychów na terytorjum Gdańska. — Rewizje te wywołały zaniepokojenie i liczne pogłoski wśród ludności Gdańska.

Lekarz oskarżony

o zgwałcenie pacjentki

Z Warszawy donoszą:

Do urzędu prokuratorskiego wpłynęła skarga przeciwko chirurgowi, d-rowni N., który operował w lecznicy na Pradze 20-letnią pannę Ewę L. Rodzice panny oskarżają lekarza, że po operacji wyjęcia migdałów, kiedy pacjentka znajdowała się jeszcze pod wpływem narkozy, miał się dr. N. dopuścić zniewolenia. W sprawie tej wszczęto dochodzenie.

OGIARA, ZŁOŻONA W ADMINISTRACJI „REPUBLIKI”

W pierwszą rocznicę śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, Komitet Rodziców przy prywatnej Szkole Powszechnej Iżnaka Kacenciona w Łodzi ofiaruje Zł. 5.— na budowę Domu Pomnika im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Kursy dla bojówkarzy endeckich

istniały w Warszawie pod kierownictwem inż. Pietkiewicza.—W tej „szkółce” kształcono przyszłych „bohaterów”

Z Warszawy donoszą:

Władze policyjne, walcząc z terrorem, jaki rozpełtał się ostatnio na terenie stolicy, wykryły szkołę dla endeckich bojówkarzy.

Stwierdzono, że szkoła ta założona

została w ubiegłym miesiącu i miała na celu wyszkolenie instruktorów do prowadzenia akcji terrorystyczno-antysemickiej na terenie szkół średnich. Udział w „kursie” brali również delegaci z prowincji. Ogółem policja aresztowa-

ła 21 osób, w tej liczbie sześć osób z Warszawy i 15 osób z województwa lubelskiego i białostockiego.

Na czele szkoły instruktorów bojówkarskich stał inżynier Tadeusz Pietkiewicz, a jego pomocnikiem był student Uniwersytetu Warszawskiego, Wiktor Domański. (e).

Przywódca bombiarzy, Siemaszko

prosił o zwolnienie go z więzienia.—Sąd odmówił

Główny oskarżony w procesie przeciwko „bombiarzom” łódzkim, odpowiadającym za podłożenie bomb pod sklep przy ul. Zawiszy i Piłkowskiej 33 — Napoleon Siemaszko, został jak donosiliśmy w swoim czasie — przewieziony wraz z innymi skazanymi przez sąd okręgowy do więzienia karnego w Sieradzu.

Siemaszko przez swych obrońców zabiegał już o zwolnienie z więzienia aż do uprawomocnienia się wyroku, motywując swą prośbę złym stanem zdrowia. Jednak sąd okręgowy uznał, że Siemaszko może być poddany leczeniu

w więzieniu i że niema podstaw do zwolnienia go.

Niezadowolona z tej decyzji, obrona wniosła odwołanie do sądu apelacyjnego, który podzielił stanowisko sądu pierwszej instancji, dodając, że kara, jaka zapadła w stosunku do Siemaszki w Łodzi (cztery lata więzienia) dają podstawę do przypuszczeń, że Siemaszko może się ukryć od odpowiedzialności i że również z tego powodu zwolnić go z więzienia nie należy.

Rozprawa apelacyjna od procesu łódzkiego odbędzie się w sądzie apelacyjnym w Warszawie niewątpliwie już po wakacjach.

Przed procesem o zajścia w Przytyku

Obrońcy oskarżonych endeków powołują się na wypuszczenie wszystkich narodowców z Berezki Kartuskiej

Donosiliśmy już przed kilku dniami, iż obrońcy oskarżonych „narodowców” o zajścia w Przytyku, którzy odpowiadać będą przed sądem w Radomiu w dniu 2 czerwca, wnieśli podanie o przedterminowe zwolnienie ich z aresztu śledczego do rozprawy sądowej. Sąd

okręgowy w Radomiu odrzucił jednak ten wniosek. Obecnie dowiadujemy się o oryginalnych motywach, jakimi posługiwali się adwokaci endeccy, prosząc o zwolnienie swoich klientów. Motywy te brzmią następująco:

„Jak wynika z aktu oskarżenia, sprawa

wa niniejsza ma charakter polityczny, co nie mogło pozostać bez wpływu na wybór środka zapobiegawczego. Ostatnie jednak wydarzenia w kraju i związane z nimi zarządzenia władz państwowych, zwłaszcza wypuszczenie na wolność w dniu 23 kwietnia z Berezki Kartuskiej wszystkich internowanych tam narodowców, wskazują na dokonywane się przeobrażenia w życiu państwowym i zmianę w ustosunkowaniu się do poszczególnych kierunków i ugrupowań politycznych. W tym stanie rzeczy uważamy za swój obowiązek prosić o wypuszczenie wszystkich naszych mocodawców na wolność”.

Ciężka sytuacja mieszkańców Przytyka

40 rodzin wyemigrowało z miasta w poszukiwaniu chleba

Radom, 12 maja.

Z Przytyku donoszą, że w ostatnich tygodniach opuściło miasteczko ponad 40 rodzin, przeważnie rzemieślników, udając się do Łodzi, Warszawy, Warid celem znalezienia jakiegokolwiek pracy. Pauperyzacja ludności posuwa się

w gwałtownym stopniu naprzód. Żydzi likwidują masowo swe placówki handlowe spowodowane całkowitego zamierania ruchu handlowego. Rozdane w postaci zapomóg 13 tysięcy zł. ulgi nie przyniosły.

PROCES „BOMBIARZY” W KIELCACH

Próbné zamachy na cukiernię i mieszkanie starosty.—Akcja terrorystów naraziła kupców kieleckich na olbrzymie straty

Kielce, 12 maja.

(k) W środę, dnia 13 bm. rozpoczęło się w Kielcach wielki proces przeciwko sprawcom rzucania bomb gazowych do sklepów żydowskich. „Bombarze” narazili kilkunastu kupców na dotkliwie straty.

Na ławie oskarżonych zasiadają: Jan Duda, student politechniki, oraz Kazimierz Zaród (student), Jan Pawlusiński, Józef Kluska, Józef Pakuła, Jan Michalski i Jan Zdeb.

Akcja terrorystyczna kierował na obszarze całego województwa Jan Duda którego zastępował Zaród.

Duda skonstruował w swoim laboratorium bombę o niezwykle przykrym zapachu, wywołującym przez dłuższy czas okropne bóle głowy i wymioty.

W skład bomby, którą Duda nazwał „Fenylizonitryl” wchodzi: anilina, chloroform, ług potasowy i spirytus skażony. Duda wypróbował pierwsze bomby w Wierzbniku, gdzie w sierpniu 1935 r.

jedną z nich wrzucił do cukierni Joska Cukierniana, a drugą do mieszkania starosty w Hły Seweryna Weissa, za co skazany został przez sąd okręgowy w Radomiu na 6 miesięcy więzienia, lecz wskutek amnestji karę mu darowano.

Duda następnie przeniósł się do Kielc gdzie stanął na czele O.N.R., organizując bojówkę.

W końcu 1935 r. i z początkiem 36 — w Kielcach dokonano kilkunastu zamachów bombowych na sklepy.

Poszkodowanymi wówczas zostali: Jankiel Białobroda, Moszek Szerkman, Jakób Balicki, Szlama Zilbersztajn, Icek Terleger, Dora Zylberman, Łaja Kwer, Dawid Zyskolc, Majer Zommer, Jusek Samborski, Hersz Minc, Jusek Waszer, Uszer Ajchter i Cyrla Rubinsztajn.

Policja w toku żmudnego śledztwa ujęła kilku przywódców w czasie fabrykowania bomb w laboratorium, mieszczącym się w dołach na Gróchowce pod Kielcami. Kilku zaś z nich ujętych zostało podczas rzucania bomb do sklepów.

Sprawcy tych zamachów zasiadają w dniu dzisiejszym na ławie oskarżonych. Bronić ich będą adwokaci: Stypułkowski i Borowski z Warszawy oraz Stefan Cichowski, Z. Wiatr, Cybulski, Chęciński, Sulimierski i Plebańczyk z Kielc oraz Klimecki z Jedrzejowa.

Proces wzbudził w mieście ogromne zaciekawienie. Oskarża prok. Uhlig.

Ulgowe bilety do Teatru Miejskiego

na sztukę „Szesnastolatka”

W czwartek, dn. 14 maja r. b., o g. 8.30 wiecz. Teatr Miejski daje znakomitą komedię Stuartów p. t. „Szesnastolatka” w wykonaniu czołowych aktorów zespołu. Na mocy poniżej załączonego kuponu, każdy nasz Czytelnik ma prawo nabyć 2 bilety ulgowe (od 30 gr. do 1 zł. 85 gr.).

Kupon „Republiki” do Teatru Miejskiego

Okaziciel niniejszego kuponu ma prawo nabyć 2 bilety ulgowe (od 30 gr. do 1.85) w czwartek d. 14 maja b. r. o godz. 8.30 wiecz.

na sztukę STUARTÓW „Szesnastolatka”

DELEGACJA WŁOSKA OPUSCIŁA GENEWĘ

nie chcąc brać udziału w obradach. — Czy Włochy wystąpią z Ligi Narodów? Sankcje przeciw Włochom utrzymane

Genewa, 12 maja. (Pat) — Rada Ligi Narodów zebrała się początkowo na posiedzeniu poufnym na którym sekretarz generalny Ligi p. Avenol zawiadomił członków rady, że dzisiaj w południe odwiedził go bar. Aloisi i zakomunikował, że otrzymał od rządu swego instrukcję, **POLECAJĄCĄ DELEGACJI WŁOSKIEJ OPUSZCZENIE GENEWY.**

Następnie ustalono porządek dzienny. Jako jedyny punkt, znalazła się na nim sprawa sporu włosko-abisyńskiego. Na posiedzeniu publicznym rady, przewodniczący min. Eden odczytał projekt rezolucji, ustalony w wyniku wymiany zdań między członkami rady Ligi. Rezolucja ma brzmienie następujące:

„Rada Ligi, powołana do zbadania sporu włosko-abisyńskiego, przypomina, że począwszy od dnia 3 października 1935 r. w ramach Ligi Narodów dokonano ustaleń i przyjęto postanowienia w tej sprawie i że pewien termin jest potrzebny, aby pozwolić członkom rady na zbadanie położenia, wytworzonego wskutek poważnych inicjatyw, powziętych przez rząd włoski.

Postanawia wznowić 15 czerwca narady w tej sprawie i uważa, że tym czasem **NIE NALEŻY ZMIENIAĆ ZARZĄDZEN** wydanych wspólnie przez członków Ligi Narodów“.

Po odczytaniu rezolucji, zabrał głos delegat Abisynji Volde Mariam, który oświadcza, że rząd abisyński zdecydowany jest bronić niezależności Abisynji. Prosi zatem radę o potępienie napaści włoskiej i zastosowanie w całej pełni art. 16 paktu.

Następnie delegat argentyński oświadcza, że ze względu na bardzo trudne położenie, zgadza się na rezolucję, ale czy ni imieniem swego rządu, zastrzeżenia co do odroczenia dyskusji.

Przedstawiciel Chili nie ma zastrzeżeń przeciw odroczeniu sprawy, uważa jednak, że wobec zakończenia się wojny włosko-abisyńskiej, należy znieść sankcje. Sankcje te szkodzą obecnie tylko krajom, które je stosują. Rząd chilijski uważa, że zniesienie sankcji przyczyniłoby się do zwalczania kryzysu ekonomicznego. Wobec tego, że rezolucja wypowiada się za utrzymaniem sankcji, wstrzyma się od głosowania nad rezolucją.

Przemawiał następnie przedstawiciel Ekwadoru, który sprzeciwił się również ostatniej części rezolucji. Rząd Ekwadoru zniósł sankcje z chwilą, gdy Włochy zgodziły się na akcję pojednawczą. Poszczególne rządy zarządziły sankcje indywidualnie, nie są zatem związane uchwałami komitetu koordynacyjnego. Delegat Ekwadoru wypowiada się za odroczenie sprawy, ale zastrzega się przeciwko ustępowi, dotyczącemu utrzymania sankcji.

Wobec braku dalszych sprzeciwów, przewodniczący Eden stwierdza, że rada Ligi przyjęła projekt rezolucji z zastrzeżeniami, które zostały zgłoszone.

Rezolucja przyjęta przez radę, ma charakter czysto proceduralny i przewidziany. Rozumieć przez to należy, że Rada Ligi na nadzwyczajnym czerwcowym posiedzeniu przystąpi do merytorycznego zbadania sprawy i w związku z tem, będzie oczywiście musiała być zbadana sprawa celowości dalszego utrzymywania sankcji, które stosownie do rezolucji, mogą być tymczasem utrzymane.

Wyjazd z Genewy delegacji włoskiej nie jest oceniany tu jako zapowiedź wy-

stąpienia z Ligi, ale raczej jako posunięcie taktyczne ze strony rządu włoskiego, celem ułatwienia sobie negocjacji na terenie Ligi, które niewątpliwie będą ciężkie i skomplikowane.

Rzym, 12 maja. (Pat) — Agencja Stefani donosi, że o godz. 16.40

Bar. ALOISI WRAZ Z CAŁĄ DELEGACJĄ WŁOSKĄ OPUSCIŁ GENEWĘ.

Londyn, 12 maja. (Pat) — Ambasador Grandi, który przybył wczoraj popołudniu z Rzymu, do kąd się udał samolotem, aby uczestniczyć w historycznym posiedzeniu wielkiej rady faszystowskiej w sprawie aneksji Abisynii, natychmiast po powrocie, zgłosił w Foreign Office żądanie przyjęcia go w dniu dzisiejszym przez podse-

Kiedy Negus uda się do Europy? Poseł abisyński pozostaje w Londynie

Jerozolima, 12 maja. (Pat) — Wysoki komisarz Palestyny Sir Artur Wauchope, złożył dziś wizytę Negusowi.

Londyn, 12 maja. (Pat) — Reuter donosi z Jerozolimy: Negus przed powzięciem decyzji o wyjeździe do Europy, czeka na wyniki obrad genewskich. Dr. Kaliban, który leczy cesarza, oświadczył, że stan jego poprawił się ale nie o tyle, aby można powiedzieć, że znieśie trudy dalekiej podróży.

Londyn, 12 maja. (Pat) — Agencja Reuters donosi: W najbliższych dniach rząd brytyjski ogłosi dość sensacyjną odpowiedź na zarzuty

włoskie, jakoby W. Brytania brała udział w dostawie kul dum-dum dla Abisynji.

Rzym, 12 maja. (Pat) — Agencja Stefani donosi z Addis Abeby: Władze włoskie nakazały kierownictwu brytyjskiego Czerwonego Krzyża zamknięcie szpitala, zwolnienie personelu i opuszczenie Addis Abeby. Opiekę nad chorymi i rannymi przejął lekarze i sanitariusze włoscy.

Londyn, 12 maja. (Pat) — Reuter donosi: W odpowiedzi na zapytanie w Izbie Gmin, premier Baldwin odpowiedział, że poseł abisyński w Londynie, jest w dalszym ciągu uznawany za uwiarygodnionego przedstawiciela swego państwa.

Co kupuje cały kraj? Mydło z pralką Kollontay

krętarza stanu, celem podania do wiadomości postanowienia rządu włoskiego w sprawie tej aneksji Abisynji. Ambasador włoski udał się do Foreign Office po południu, ale sir Robert Vansittart nie przyjął go pod pretekstem niedyspozycji zastąpił go jeden z wyższych urzędników Foreign Office. Rozmowa trwała zaledwie kilka minut i ograniczyła się do oficjalnego zakomunikowania przez Grandiego treści dekretu o aneksji Abisynji, przyczem ambasador włoski pozostawił kopję tekstu dekretu. Przedstawiciel Foreign Office oświadczył jedynie, że rząd brytyjski zastrzega sobie za jęć stanowiska w tej sprawie po powrocie ministra spraw zagranicznych z Genewy.

Posłowie włoscy otrzymali polecenie aby notyfikowali wszystkim rządów, przy których są akredytowani, tekst ustaw o aneksji Abisynji.

BONY SKARBOWE dopuszczone zostały do obrotów giełdowych

Warszawa, 12 maja. Do obrotów i notowań giełdowych zostały dopuszczone bilety skarbowe, wypuszczone na podstawie ustawy z dnia 24 marca 1935 r. na warunkach wyszczególnionych w rozporządzeniach ministra skarbu z dnia 27 marca 1934 r. Kurs notowany będzie w procentach wartości nominalnej, przyczem obowiązywać będzie przepis, że sprzedawca biletu bonifikuje kupującemu od

dla biletów skarbowych z terminem płatności do 3-ch miesięcy — 4 proc. w stosunku rocznym; dla biletów z terminem płatności od 3-ch do 6-ciu miesięcy — 5 proc. w stosunku rocznym; dla biletów od sześciu do 9-ciu miesięcy — 5 i pół proc. w stosunku rocznym;

dla biletów skarbowych od 9-ciu do 12-tu miesięcy — 6 proc. w stosunku rocznym. Bilety skarbowe wypuszczone są w następujących odcinkach: 3 i 6-cio miesięczne po 100 zł., 500 zł., 1000 zł., 10.000 zł. i 50.000 zł.; 9 do 12-tu miesięcy po 10.000 i 50.000 zł. Granica obiegu biletów skarbowych wynosi 300 milionów zł.

300-tysięczna armia sowiecka na granicy Mandżurji. — Japonia nie zawrze paktu o nieagresji z Sowietami

Tokjo, 12 maja. (PAT) Dzienniki podają szereg szczegółów z wczorajszego posiedzenia izby, odbytego przy drzwiach zamkniętych, a w szczególności ustępy deklaracji, złożonej przez ministra marynarki admirała Nagano. Minister oświadczył, że Japonia dąży do stworzenia floty wojen-

nej, której potęga byłaby równa największej potędze morskiej, mogącej zatakować Japonię w zachodniej części Pacyfiku.

Admiralicja nie uważa za rzecz konieczną wyrównanie tonażu floty do wysokości tonażu ewentualnego przeciwnika, gdyż po wypowiedzeniu traktatu mor-

skiego, Japonia będzie mieć całą swobodę utworzenia swej floty z jednostek, jakie z jej punktu widzenia odpowiadać będą najlepiej interesom narodowym.

Dzienniki twierdzą, że jak wynika z tych deklaracji, Japonia budować będzie co roku okręty o łącznej pojemności 50.000 ton, podczas gdy w ostatnim 10-leciu tonaż japońskiej floty wojennej zwiększał się przeciętnie co roku o 25.000 ton.

Na tem samym posiedzeniu minister wojny oznajmił, że koła wojskowe nie interesują się projektem paktu nieagresji proponowanym przez związek sowiecki. Wzdłuż całej granicy sowiecko-mandżurskiej — mówił minister — władze sowieckie skoncentrowały około 300.000 żołnierzy, zbudowały fortyfikacje i posiadają co najmniej 50 łodzi podwodnych oraz wiele samolotów do bombardowania stacjonowanych we Władywostoku. Skoncentrowanie tak znacznych sił w sąsiedztwie Japonii, zmusza ją do utrzymywania poważniejszych sił w Mandżurji.

Konferencja min. Becka w Genewie

Genewa, 12 maja. (Pat) — Dziś przedpołudniem p. minister spraw zagr. Józef Beck przyjął ministra spraw zagr. Finlandii, Hackzella i odbył z nim dłuższą rozmowę. Następnie min. Beck odbył dłuższą konferencję z min. Paul-Boncourem.

Genewa, 12 maja. (Pat) — Wczoraj, w godzinach wieczorowych, odbyło się u sekretarza ge-

neralnego Ligi Narodów, Avenola zebranie towarzyskie, na którym obecny był minister spraw zagr. Józef Beck oraz wielu innych członków rady Ligi Narodów.

Genewa, 12 maja. (Pat) — Pan minister spraw zagr. Józef Beck odbył dziś popołudniu dłuższą rozmowę z premierem belgijskim van Zeelandem.

Zgon nadrabina Częstochowy

Częstochowa, 12 maja. (PAT) Dziś wieczorem zmarł przeżywszy 75 lat częstochowski nadrabin Nachum Asz, który piastował tę godność od lat 50-ciu. Śmierć zaskoczyła go w chwili powrotu do domu z synagogi, gdzie wygłosił kazanie z okazji rocznicy zgonu Marszałka Piłsudskiego.

Polecam paski, rękawiczki, guziki, torebki wg. modeli wiedeńskich i własnych

Irena Winter

Wólczańska 97 front, I-e piętro (przy Zamenhofa)

RIALTO CALIENTE

Dziś poraz ostatni!

Miasto miłości w roli gł.

DOLORES DEL RIO

Sytuacja w przemyśle bawełnianym Lekkie ożywienie na rynku tkanin. — Zwiększone zakupy przedzdy

Sytuacja obecna na rynku włókienniczym kształtuje się dość niejednolicie. Ostatnie dni przyniosły pewne ożywienie zbytu na rynku letnich tkanin, ujawniające się w liczniejszych przyjazdach kupców prowincjonalnych. Z towarów bawełnianych kupowano typowo letnie artykuły, jak najrozmaitsze damskie materiały sukniowe, muśliny, perkalę etc. Rozmiary ogólnie dokonanych transakcyj nie były zbyt duże, kupcy oczekują jednak w dniach najbliższych dalszego ożywienia zbytu letnich tkanin bawełnianych.

Zaznaczyć należy że przemysł i handel pomimo słabego dotychczasowego przebiegu sezonu ocenia horoskopy sezonowe w zasadzie optymistycznie. Zdaniem sfer gospodarczych Łodzi ostatnia dość znaczna poprawa cen zbóż powinna wpłynąć dodatnio na możliwości konsumpcyjne wsi w zakresie artykułów włókienniczych. Oczywiście handel nie spodziewa się z tego tytułu dalekosiężnych zmian w zapotrzebowaniu wsi, jednakże przewiduje, że zesioroczna konsumpcja zostanie o kilkanaście procent przekroczone.

W sferach handlowych wskazują również na to, że ujawniona w roku ub. dobra pozycja Kresów Wschodnich, jako konsumenta, utrzymuje się nadal w roku bieżącym, co znajduje wyraz w tem, że zakupy towaru przez kupiectwo kresowe przedstawiają się stosunkowo w obecnym sezonie najlepiej.

Obecną sytuację na rynku tkanin cechują narazie jednak jeszcze niewielkie obroty.

W odróżnieniu od skromnych rozmiarów ożywienia na rynku gotowych tkanin, ostatnie dni przyniosły znaczne zwiększenie popytu na przedzdy bawełniane. Ceny przedzdy nieco wzrosły. Ogółem wyższość ta wyniosła od początku bieżącego miesiąca 2 centy na kg.

Zdaniem kupiectwa, obecne rozmiary transakcyj przedzdy bawełnianej przekraczają normalne zapotrzebowanie rynkowe, przyjąc zatem należy, iż w części mają one charakter lokaty wolnych kapitałów w półfabrykacie. Ponieważ zwiększyli również zakupy przedzdy i

producenci, asekurujący się w ten sposób przed ewentualną dalszą jej wyższością, na rynku dał się zauważyć brak niektórych gatunków przedzdy. Głównie zakupywane są sztaндартowe numery, jak 16/1, 24/1, 32/1 etc.

Zakupy zarówno przedzdy, jak również zresztą i tkanin, byłyby prawdopodobnie większe, gdyby nie zaostrożenie warunków sprzedaży, wyrażające się częściowo w żądaniu pokrycia gotówkowego, częściowo w skróceniu terminów wekslowych.

Utrzymać świadectwa przemysłowe, by nie powiększać podatku obrotowego. — Kwartalne świadectwa — podstawa „małej reformy“

W związku z opracowywaniem przez Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych zagadnienia reformy świadectw przemysłowych Izba Łódzka rozpisala — jak donosiliśmy — ankietę, w której prosi miejscowe organizacje przemysłowe i handlowe o wypowiedzenie się, czy dążyć należy do całkowitego zniesienia świadectw przy równoczesnym zapewnieniu skarbowi odpowiedniego ekwiwalentu w innych formach, czy też ograniczyć wypada się do „małej reformy“, polegającej na przebudowie obecnego ustroju świadectw.

Udział w ankiecie wzięło również Stow. Fabrykantów Przemysłu Włókienniczego, którego odpowiedź o tyle zasługuje na uwagę, iż przedstawia opinię poważniejszej części średniego i drobnego przemysłu włókienniczego.

Stowarzyszenie Fabrykantów teoretycznie stoi na stanowisku konieczności przeprowadzenia jak najszerzej pojętej „dużej reformy“, która polegać winna

na całkowitem zniesieniu świadectw przemysłowych i zastąpienia ich ewentualnym małym ekwiwalentem w postaci dowodów rejestracyjnych, bez jednoczesnego powiększania stawek do podatku obrotowego.

Uwzględniając jednak iż w obecnych warunkach tak daleko idące zmiany nie są możliwe do przeprowadzenia, Stowarzyszenie Fabrykantów ogranicza swą opinię do ewentualnej „reformy małej“, przy czem stanowczo opowiada się przeciwko zniesieniu świadectw przemysłowych w zamian za wkalkulowanie najniższego chociażby dodatku do obowiązujących stawek podatku obrotowego. Stowarzyszenie wskazuje, iż każda zmiana stawek wprowadza tak wielkie trudności dla płatnika i wywołuje tak poważne komplikacje w obliczeniach kalkulacyjnych, że konieczne jest utrzymanie ustabilizowanych form opodatkowania.

Łódzkie banki dewizowe rozpoczęły działalność

Rozporządzenie o nowych bankach dewizowych do dnia wczorajszego nie zostało jeszcze ogłoszone w „Monitorze Polskim“. Tem niemniej cztery banki łódzkie, które, jak donosiliśmy, otrzymały onegdaj prawa banków dewizowych, rozpoczęły już czynności w nowym charakterze i przyjmowały zlecenia na zakupy dewiz.

Działalność swą banki powyższe oparły na dekretach, przesłanych im bez pośrednio z min. skarbu, oraz na przeświadczeniu, iż do chwili nadejścia zgłoszeń o przydział dewiz do komisji dewizowej i rozpatrzenia ich przez tę komisję, lista nowych banków dewizowych będzie już oficjalnie ogłoszona.

Ceny w Polsce i zagranicą

Ceny artykułów żywnościowych w Polsce są w dalszym ciągu znacznie niższe, aniżeli w wielu innych państwach. Wyjątek stanowią tylko artykuły kolonialne, które muszą być importowane. Według danych głównego urzędu statystycznego, ceny hurtowe w Polsce, Anglii, Austrii, Czechosłowacji, Francji, Niemczech i w Stanach Zjednoczonych kształtowały się w końcu marca b. r. w złotych następująco za 100 kg.: mąka pszenna Polska — 28.75, Anglia — 34.13, Austria — 65.27, Czechosłowacja — 55.45, Francja — 54.97, Niemcy — 62.54, Stany Zjednoczone — 46.06; ziemniaki: Polska — 4.50, Anglia — 18.74, Austria — 11.46, Czechy — 10.21, Francja — 27.51, Niemcy — 10.89; mięso wołowe: Polska — 1.01, Anglia — 1.63, Austria — 1.20, Czechy — 2.20, Francja — 2.28, Niemcy — 3.33, Stany Zjednoczone — 1.93; wieprzowiec: Polska — 1.05, Anglia — 1.80, Austria — 1.64, Czechy — 1.94, Francja — 2.60, Niemcy — 3.03, St. Zjednoczone — 2.69; masło: Polska — 3.10, Anglia — 2.98, Austria — 3.99, Czechy — 3.40, Francja — 5.23, Niemcy — 5.42; cukier: Polska — 0.96, Anglia — 0.47, Austria — 1.19, Czechosłowacja — 1.25, Francja — 1.10, Niemcy — 1.37, Stany Zjednoczone — 0.56 — za 1 kg.

Ceny artykułów przemysłowych w Polsce zbliżyły się w ostatnich czasach już dość znacznie do cen światowych, a notowania niektórych są już nawet niższe, niż w innych państwach. W końcu marca notowano za tonne w złotych: węgiel: Polska — 22.57, Anglia 24.56, Austria — 85.30, Czechosłowacja — 33.38, Francja — 35.01, Niemcy — 29.88; surówka odlewnicza: Polska — 119.50, Anglia — 90.50, Czechy — 90.04, Francja 91.03, Niemcy — 134.47, Stany Zjedn. — 98.29; żelazo handlowe: Polska — 232.00, Anglia — 261.81, Austria — 444.94, Czechy — 263.52, Niemcy — 234.80; za 100 kg. cement: Polska — 4.89 (wraz z kosztami opakowania i przewozu), Anglia — 5.04, Austria — 8.02, Czechy — 5.39, Francja — 6.83, Niemcy — 7.00, St. Zjedn. — 6.84; przedzda bawełn.: za 1 kg.: Polska — 3.25, Anglia — 2.44, Czechy — 3.46, Francja — 2.94, Niemcy — 3.90.

Ustawy i rozporządzenia

W Nr. 37 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 11 b. m. ukazały się m. in. następujące USTAWY o charakterze gospodarczym: Prawo wekslowe (poz. 282), prawo czekowe (poz. 283), oraz rozporządzenie ministrów o kontroli wywozu towarów zagranicę i do Wolnego Miasta Gdańska.

Kompensacyjny import bawełny brazylijskiej Rokowania z firmą „Anderson, Cleyton et Co“

Jak donosiliśmy, przed kilku dniami bawił w Łodzi reprezentant światowego koncernu bawełnianego w Nowym Orleanie „Anderson, Cleyton et Co“ — p. Adolf Silomon, który przeprowadził z szeregiem firm łódzkich rozmowy w sprawie dalszego eksportu bawełny dla Łodzi i nowych kredytów.

Z Łodzi p. Silomon udał się do Warszawy, gdzie odbył konferencje z przedstawicielami Kompanji Handlu Zamorskiego na temat przeprowadzenia obrotów kompensacyjnych w handlu bawełn. P. Silomon zaproponował powierzenie firmie „Anderson, Cleyton et Co“ do staw dla potrzeb polskiego przemysłu włókienniczego bawełny południowo-amerykańskiej, zwłaszcza bawełny brazylijskiej, w zamian za co firma zobowiązałaby się zorganizować eksport wyrobów polskich w odpowiedniej war- tości.

Firma „Anderson, Cleyton et Co“

aczkolwiek jest firmą północno-amerykańską posiada oddziały również w Brazylii i prowadzi na dużą skalę handel surowcem południowo-amerykańskim.

Prowadzone obecnie w Warszawie pertraktacje w sprawie kompensacyjnego importu bawełny brazylijskiej poprzedzone były odpowiednimi studjami zarówno w produkujących bawełnę krajach Ameryki Południowej, jak i u nas — w Warszawie i w Łodzi, gdzie badał tę kwestję specjalna komisja pod przewodnictwem sen. Heimana-Jareckiego.

Rokowania z p. Silomonem nie zostały jeszcze ukończone; w dalszym ciągu omawiane są warunki ewentualnej umowy kompensacyjnej, jednakże pertraktacje te są już znacznie posunięte, tak, że w niedługim czasie oczekiwania można decydujących w tej mierze posunąć.

Papiery procentowe wyższują Mocna tendencja dla poz. stabilizacyjnej

Tendencja dla akcji — zgodnie z naszymi przewidywaniami — kształtowała się wczoraj nadal słabiej, przy czem zniżki kursowe, wahające się w granicach 30—100 punktów objęły wszystkie akcje.

Po 100 punktów zniżkowały: Bank Polski — do 104.00, Ostrowiec do 35.00, Starachowice do 34.75, Lilpop obniżył się o 35 punktów do 10.85.

Dla papierów procentowych na giełdzie warszawskiej tendencja była niejednolita, przeważnie jednak mocniejsza. Zwyżkowała zwłaszcza poz. stabilizacyjna, która podniosła się o 100 punktów do 64.25 — oraz niektóre listy zastawne.

Słabsza natomiast była poz. inwestycyjna, którą notowano po 66.00, wobec 66.75 w poniedziałek. Zniżkowo kształtował się również kurs 6 proc. poz. dolarowej, która straciła dalsze 100 punktów i notowana była po 80.00.

W prywatnych obrotach rynku łódzkiego tendencja dla poz. inwestycyjnej była utrzymana, dla pozostałych papierów mocniejsza. Notowano: poz. inwestycyjna — sprzedaż 66.00, kupno 64.50, poz. stabilizacyjna 64.50—64.00, dolarówka 50.00—49.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi, serja X K. — 47.25—47.00.

Obroty papierami na rynku łódzkim były wczoraj dość duże.

Stow. Fabrykantów podkreśla dalej iż mała reforma świadectw przemysłowych ujęta być winna raczej pod kątem terminów ich płatności. Obecnie istnieje tylko dwie grupy świadectw — całoroczne i półroczne, przy czem należność za nie musi być wpłacona w całości zgóry. Kwestja jednorazowego wydatkowania poważnej stosunkowo kwoty stanowi dla poważnej większości, a może i dla wszystkich przedsiębiorstw zasadniczy problem, to też momentem podjęcia do zagadnienia reformy świadectw wogóle winna być zdaniem Stowarzyszenia dążność do usunięcia tego rodzaju trudności natury płatniczej.

W rezultacie Stowarzyszenie proponuje wprowadzenie kwartalnych świadectw przemysłowych, t. j. oparcia ich w sensie technicznym na t. zw. talonach kwartalnych, jeżeli chodzi o regulację kwestji płatności za świadectwo, przy jednoczesnym pozostawieniu klasyfikacji przedsiębiorstwa na cały rok zgóry.

W zasadzie zatem projekt reformy świadectw przemysłowych w ujęciu Stowarzyszenia Fabrykantów niewiele się różni od podnoszonego już postulatu rozłożenia sumy należnej za świadectwo na cztery raty.

Wzrost zapasów złota w Banku Polskim

Odplyw złota i walut z Banku Polskiego tuż przed wprowadzeniem kontroli obrotu dewizami i kontroli handlu złotem wynosił przeciętnie po 5 milj. zł dziennie, ponad zwykle zapotrzebowanie na pokrycie rachunków, wynikających z uzasadnionego gospodarczo importu surowców i maszyn.

Po wprowadzeniu kontroli obrotu dewizami i uruchomieniu Komisji Dewizowej, Bank Polski nietylko zahamował całkowicie odplyw dewiz i walut a temsamem i złota na cele tezauryzacyjne i spekulacyjne, ale wykazuje nawet powiększenie zapasu złota i dewiz, które z końcem ubiegłego tygodnia wynosiło około 3 milj. zł.

Pod koniec obecnej dekady wzrost zapasu złota i dewiz w Banku Polskim powinien być nawet nieco większy.

Powiększenie zapasu złota mamy do zawdzięczenia głównie dodatniemu saldu naszego bilansu płatniczego i tylko w drobnym stopniu odsprzedaniu złota przez tych, którzy zakupili je dla celów tezauryzacji.

18 proc. dywidendy

W tych dniach odbyło się w Trzebieju walne zebranie akcjonariuszy Assicurazioni Generali. Towarzystwo to zamyka 104-ty rok swojej działalności czystym zyskiem 33.949.121 lirów. Dywidenda wynosi, podobnie jak w roku poprzednim, 100 lirów od akcji wartości nominalnej 1000 lirów.

Gięda pieniężna

Warszawa, 12 maja.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, zwłaszcza dla dewiz na Brukselę, Sztokholm, Zurych i Oslo. Jedynie mocniej kształtował się kurs dewizy na Holandję. Obróty dewizami były normalne, a całkowite zapotrzebowanie na dewizy pokrywał w dalszym ciągu Bank Polski. W transakcjach pomie-żony Bankiem Polskim a bankami dewizowymi zanotowano następujące kursy: Amsterdam 359,70 (+40), Berlin 213,45, Bruksela 90,10 (-20), Londyn 26,40 (-2), Nowy Jork kabeł 5,31,38, Nowy Jork 5,31,25, Oslo 132,50 (-10), Paryż 35,01, Praga 22,04 (+2), Sztokholm 135,95 (-15), Zurych 171,95 (-20). Bank Polski ustalił kursy dla następujących walut zagranicznych: dolary amerykańskie 5,29, dolary kanadyjskie 5,25, funty holenderskie 358,70, franki francuskie 34,92, franki szwajcarskie 171,45, belgijskie 89,85, funty angielskie 26,31, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 18,90, korony duńskie 117,10, korony norweskie 131,85, korony szwedzkie 135,30, liry włoskie 37, marki niemieckie 138, marki srebrne 154, marki fińskie 11,45, pesety hiszpańskie 62, szylingi austriackie 98.

AKCJE. Dla akcji tendencja była słabsza. Dużych obrotów dokonano akcjami metalurgicznymi. Notowano: Bank Polski 104 (-100), Cukier 28,50 (-75), Węgiel 15 (-100), Lilipopy 10,75-11-10,85 (-40), Modrzejów 5,75-6 (-40), Ostrowieckie 35, Starachowice 35-34,25-34,75. Haberbusch 47.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była mocniejsza przy większych obrotach 7 proc. stabilizacyjna, 3 proc. inwestycyjna i 5 proc. konwersyjna. Notowano: 4 proc. dolarowa 48,50-49 (+50), 3 proc. inwestycyjna i emisia 65,25-66 (+25), serie - 72-72,50 (+50), II-ga emisia 65,75-66 (+25), serie - 72-72,50, 5 proc. konwersyjna 51,75 (-75), 6 proc. dolarowa 80 (-100), 7 proc. stabilizacyjna 64-64,25 (+100), odcinki po 500 dolarów 65,25 (+100), 8 proc. obligacje budowlane B. G. K. I emisia 93, 8 proc. Przemysłu Polskiego funtowe 95-97,25 (+225), 4 i pół proc. ziemskie 44-43,50 (-25), 4 i pół proc. listy poznańskie w złotych w złocie 44 (+50), 5 proc. Warszawy stare 54,50-54-54,50 (+25), nowe 54-53,50, 5 proc. Częstochowy 43, 5 proc. Łodzi 47, 5 proc. Radomia 37,50-38 (-50), 6 proc. obligacje m. Warszawy VI emisia 53,50 (+25). Transakcje dokonane a nie notowane: 3 proc. państwową rentą ziemską 41,50, 8 proc. dillonowską 95,50-95,75-96, 7 proc. śląska 74-75, po 500 dolarów 75,25, 7 proc. warszawska 72,75-73,25. W obrotach pozagiełdowych: 3 proc. budowlana 26-26,10 (-15), 4 proc. inwestycyjna 52.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: pożycz. inwestycyjna I emisia 65,50-65,00, pożycz. inwestycyjna II emisia 66,00-65,50, dolarówka 49,50-48,50, pożycz. stabilizacyjna 63,75-63,25. Tendencja utrzymana.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: żyto 15,50-15,75, pszenica 24,00-24,25, pszenica zbierana 23,75-24,00, jęczmień 15,25-15,50, owies jednolity 16,75-17,00, owies zbierany 16,25-16,75, mąka żytnia I 21,00-22,00, mąka żytnia 2 22,50-23,50, mąka pszenna 36,00-38,00, otręby żytnie 11,50-12,00, otręby pszenne 11,00-11,25, otręby pszenne grube 11,50-11,75, rzepak 44,00-45,00, groch Victoria 25,00-28,00, makuch lina 17,00-18,00, makuch rzepakowy 15,00-16,00, siemię 39,00-41, lubin niebieski 10,25-10,75, lubin żółty 13,00-13,50, ziemniaki 4,25-4,75.

NOTOWANIA BAWELNY.

NEW YORK. Loco 11,63, maj 11,58, czerwiec 11,42, lipiec 11,25-26, sierpień 11,03, wrzesień 10,74, październik 10,27, listopad 10,28, grudzień 10,29, styczeń 10,29, luty 10,30, marzec 10,31.

NEW ORLEAN. Loco 11,63, marzec - maj 11,51, lipiec 11,17-18, październik 10,23, grudzień 10,24, styczeń 10,24, marzec 10,26.

LIVERPOOL. Loco 6,48, maj 6,17, czerwiec 6,08, lipiec 6,00, sierpień 5,86, wrzesień 5,73, październik 5,64, listopad 5,55, grudzień 5,55, styczeń 5,55, luty 5,55, marzec 5,55, kwiecień 5,54, maj 5,54, czerwiec 5,52, lipiec 5,40.

EGIPSKA. Loco 9,00, maj 8,82, lipiec 8,58, październik 8,50, listopad 8,38, styczeń 8,28, marzec 8,22, maj 8,22.

UPPER. Loco 7,36, maj 7,05, lipiec 7,06, październik 6,71, listopad 6,65, styczeń 6,63, marzec 6,62, maj 6,62.

BREMA. Loco 13,82, lipiec 12,07, październik 11,66, grudzień 11,64, styczeń 11,65, marzec 11,68.

ALEKSANDRIA. (Sakkelaridis). Maj 15,14, lipiec 15,03, listopad 14,97, styczeń 14,84.

ASHMOONI. Czerwiec 12,83, sierpień 12,62, październik 12,23, grudzień 12,10, luty 12,08.

BILANS SZWAJCARSKIEGO BANKU NARODOWEGO

Berlin, 12 maja (FAT) Bilans Szwajcarskiego Banku Narodowego z dn. 7 maja wykazuje w porównaniu z poprzednim sprawozdaniem następujące zmiany ważniejszych pozycji (w milionach franków): Zapas złota i dewiz nie uległ zmianie i wynosi 1.518,4, portfel wekslowy spadł o 10,7 do 6,1, kredyty zastawowe bez zmian - 55,4, obciążenia banknotów spadł o 1.280,1, zobowiązania płatne natychmiast wzrosły o 10,8 do 413,5. Pokrycie złotych i dewizami obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań wynosiło 89,65 proc.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w środę, o godzinie 7.30 wiecz. bezwzględnie ostatnia powtórzenie sztuki Bernsteina „Intruz”, poczem - spowodu wyjazdu Edwarta Zyteckiego - sztuka schodzi bezpowrotnie z afisza.

W czwartek o godz. 8.30 wieczorem (również po cenach znizowanych) urocz. „Szesnastolatka” Stuartów.

W sobotę o godz. 4-ej po poł. wspaniałe arcydzieło Słowackiego „Balladyna” dla młodzieży szkolnej.

PRZED SENSACYJNA PREMIERA W TEATRZE MIEJSKIM.

W piątek głosią sensacja amerykańska Ayn Randa „Kto zabił?” (Sprawa Folknera), w reżyserji Jana Boneckiego. Werdycyt na oskarżoną wyda sama publiczność. Każdy widz (pełnoletni mężczyzna) kupując bilet do krzesła, łoża lub na balkon, ma prawo otrzymać kupon, upoważniający go do pozostania jednym z dwunastu sędziów przysięgłych, którzy podczas przebiegu sztuki „Kto zabił?” zajmą odpowiednie miejsca na scenie i w końcu wydadzą po naradzie werdykt - bądź uniewinniający, bądź skazujący. Kupon wydaje kasa Teatru Miejskiego po zgłoszeniu nazwiska.

TEATR POPULARNY.

Dziś o godzinie 20.15 w dalszym ciągu przedpójona optymizmem komedia znanego włoskiego dramaturga włoskiego Nicodemiego p. t. „Nauczycielka”, w reżyserji Mieczysława Nawrockiego.

wieści SPORTOWE

ŁZOPN nie uznaje organizacji sędziów piłkarskich

Jak donosiliśmy, odbyło się w ubiegłym tygodniu w Łodzi nadzwyczajne walne zebranie dawnego okręgowego kolegium sędziów piłkarskich, na którym postanowiono gremjalnie przystąpić do nowoutworzonego wydziału spraw sędziowskich przy ŁZOPN. W związku z tą uchwałą do ŁZOPN-u wpłynęła wspólna lista sędziów dawnego OKS-u, na której figurowało 31 nazwisk. Sprawą tą zajmował się na ostatnim swym posiedzeniu zarząd ŁZOPN-u. Postanowiono udzielić odpowiedzi odmownej, wychodząc z założenia, że ŁZOPN nie może obecnie pertraktować z OKS-em, jako z organizacją, która de facto nie istnieje, gdyż została przez PZPN rozwiązana. Ponieważ termin przystąpienia do wydziału S.S. upłynął z dniem 15 kwietnia, więc obecnie może być jedynie mowa o indywidualnych zgłoszeniach, nie zaś o akcesie związku już rozwiązanego.

Jak się dowiadujemy, sędziowie dawnego OKS-u wobec stanowiska łódzkiego władz piłkarskich postanowili zwrócić się do PZPN-u.

Zapalnicy jugosłowiańscy walczyć mają w Pabjanicach

Korzystając z przyjazdu reprezentacji zapalniczej Jugosławii na mecz z repr. Polski, który odbędzie się w najbliższą sobotę w Katowicach, pabjanicki Kruszcender prowadzi pertraktacje w celu sprowadzenia jugosłowian do Pabjanic.

Mecz Jugosławia - Pabjanice odbył się ma w poniedziałek, 18-go b. m., w Pabjanicach, przy czym Pabjanice reprezentowane będą przez zespół Kruszcendera, uzupełniony ewent. zawodnikami łódzkiemi.

Kp. zw. P.Z.A. p. Gałuszka, który bawił w Łodzi na meczu Łódź - Królewiec, ustalił następujący skład reprezentacji Polski na mecz międzypaństwowy z Jugosławią (od wagi kugucy do ciężkiej): Rokita (Warszawa), Marzec (śląski), Śluzak (W-wa), Rejniak (W-wa), Kryszmalski (śląski), Łukasiewicz (Poznań) i Urgacz (śląski).

Szermierze mistrzostwa Łodzi

W dniach 15, 16 i 17 b. m., odbędą się szermierze indywidualne mistrzostwa naszego miasta dla panów w trzech broniach: szabli, szpadzie i florecie. W pierwszych 2-ach dniach mistrzostwa odbędą się w lokalu klubu Tramwajarzy przy ulicy Piotrkowskiej (od godz. 17), zaś w niedzielę, 17-go b. m. finały rozegrane zostaną w lokalu YMCA przy ulicy Traugutta Nr. 3 od godz. 10-ej rano.

W mistrzostwach wezmą udział zawodnicy WKS-u, PKS-u, Pocztowego P.W., Klubu Tramwajarzy i Klubu Pracowników Elektryczni.

W celach propagandowych dla młodzieży do lat 15-tu wejście bezpłatne.

Międzyklubowe zawody bokserskie

W czwartek, 14-go b. m. odbędą się o godzinie 20-ej w lokalu L.K.P. przy ul. Srebrzyńskiej Nr. 10 międzyklubowe zawody bokserskie przy udziale pięciorga L.K.P., Hakoahu, Gwiazdy, Tajfunu, Makabi i in. Zawody organizuje sekcja bokserska Makabi.

Z KOLEKTURY F. BRAJTSZTAJNA.

Znów w znanej kolekturze F. Brajtsztajna (Piotrkowska 14) padły wygrane: zł. 10.000 na Nr. 35417 i na Nr. 59708 zł. 10.000. Powyższymi wygranymi podzielono się 4-ch graczy, są to przezwani ludzie ze sfery średniej.

TEATR ROZMAITOŚCI

Dziś o godz. 21-ej jedyną ulgowo przedstawienie „Araratu” w przebojowym programie „Świat cudów”. Pozostałe bilety w kasie teatru.

SALON BLOKU W INSTYTUCIE PROPAGANDY SZTUKI

Salon Bloku Zawodowych Artystów Plastyków spotkał się z wielkim uznaniem prasy i publiczności i zwiedzany jest bardzo licznie zarówno przez miłośników sztuki, szerokie warstwy publiczności łódzkiej, organizacje społeczne i młodzież szkolną.

Wystawa przedstawia się niezwykle interesująco - zgromadzono na niej przeszło 150 prac z dziedziny malarstwa i grafiki oraz rzeźby i tkaniny „Ładu”.

Z KONSERWATORJUM MUZYCZNEGO

W niedzielę, dnia 17-go maja o godz. 4-ej po południu w sali Filharmonji przy ul. Narutowicza Nr. 20, odbędzie się popis uczniowski konserwatorium. Udział w popisie biorą klasy: fortepianowe, skrzypcowa, śpiewu solowego i zespołowe: kameralna i orkiestrowa prof. Dąbrowskiego, Dobkiewicza, Ilciewiczówny, Lewandowskiego, Wilkomirskiego, Nagujewskiego, Brandta i Rydera.

Bilety w cenie od gr. 50 do zł. 2,50 do nabycia w kancelarii konserwatorium, Traugutta Nr. 9, tel. 210-86. W dniu popisu przy kasie Filharmonji.

POPIS SZKOŁY TANCA.

W niedzielę, dnia 17-go maja b. r. o godzinie 12-ej w południe odbędzie się w Teatrze Miejskim popis szkoły tańca art. i rytmiki Paszkówny i Góralskiej.

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Nr. 17 Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 11 maja 1936 r.

1. Wyznacza się zawody o mistrzostwo klasy B (II runda): Niedziela, dn. 16 maja 1936, boisko WKS, godz. 16,45 Hakoah - Bar Kochba, boisko Widzowa, godz. 16,45 Zjednoczenie - Sokół (Zg.); boisko TUR, godz. 16,45 TUR - Konstantynowski KS, N. dziela, dn. 31 maja 1936 r.: boisko WKS, godz. 17,15 Huragan - Hakoah, boisko TUR, godz. 17,15 TUR - Sokół (Zgierz); boisko w Konstantynowie, godz. 17,15 Konst. ks. - Bar Kochba.

2. Podaje się do wiadomości, iż wobec nowych zgłoszeń drużyn do mistrzostw klasy „C” ustalony zostaje nowy podział na grupy:

Grupa łódzka „a” - KS „Tramwajarzy”, TZS, Sokół (Aleksandrów), Nordia.

Grupa łódzka „b” - Strzelec (Konstantynów), Strzelec (Aleksandrów), Tajfun, Morgensztarna.

Grupa zgierska „a” - Sokół II (Zgierz), TUR (Ozorków), Makabi (Ozorków), Orle (Ozorków), i Makabi (Zgierz).

Grupa zgierska „b” - Boruta „Przybyłowiana, Zgierskie Stow. Gimnastyczne, Związek Strzelecki „Norblin” (Głowno), Strzelecki Klub Sportowy (Głowno).

Grupa pabjanicka „a” - TUR (Pabjanice), Makabi (Pabjanice), Sztern (Pabjanice), Rudzki KS.

Przy grupie tej tworzy się podgrupę pabjanicką „a” - PTC III, Burza III, Sokół II (Pabjanice), KE II (Pabjanice).

Grupa pabjanicka „b” - TUR (Zd. Wola), Makabi (Zd. Wola), ZSSG II (Zd. Wola), Sokół II (Zd. Wola), Strzelec (Zd. Wola).

Wobec powyższego podziału anuluję się następujące zawody o mistrzostwo klasy „C”, rozegrane w okresie jesiennym 1935 r.: Boruta (Zg.) - Orle (Ozorków) i Makabi (Zg.) - Przybyłowiana (Zg.) w dniu 13.X 1935 r.

3. Wyznacza się zawody o mistrzostwo klasy „C” na okres 1935/36: Niedziela, dn. 17 maja 1936 r.: boisko w Konstantynowie, godz. 16,45 Strzelec (Konst.) - Morgensztarna (Łódź), boisko Sokola w Zgierz, godz. 11,30 Sokół II - Makabi (Ozorków); boisko Sokola w Zgierz, godz. 16,45 ZGS Boruta; boisko w Głowno, godz. 16,45 Strzelec „Norblin” - Przybyłowiana; boisko w Rudzie Pabjanickiej, z. 16,45 Rudzki KS - Makabi (Pabjanice).

Sobota, dn. 16 maja 1936 r., boisko KE w Pabjanicach, godz. 16,45 TUR (Pabjanice) - Sztern (Pabjanice).

ODCZYT O SZTUCE WŁOSKIEJ.

Towarzystwo polsko-włoskie w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 102, organizuje w środę, dnia 13-go maja o godz. 8.30 wieczorem odczyt doc. dra Juliusza Starzyńskiego, dyrektora Instytutu propagandy sztuki w Warszawie p. t.: „Rola postaci ludzkiej w dziejach sztuki włoskiej”. Odczyt ilustrowany będzie przezoczami.

ZE STOW. INŻ. I ARCHITEKTÓW W ŁODZI.

Stowarzyszenie inżynierów i architektów w Łodzi urządza w sobotę, dnia 16-go maja b. r. o godzinie 19.45 w sali odczytowej Stowarzyszenia przy ul. Piotrkowskiej Nr. 53 odczyt prof. dra L. Wertensteina z Warszawy n. t. „Sztuczne promieniowanie pierwiastków”. Wstęp wolny dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości.

RADIO

ŚRODA, dnia 13-go maja 1936 r.

6.30-6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają z rze”. 6.33-6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34-6.50: Gimnastyka. 6.50-7.20: Muzyka (płyty). 7.20-7.30: Dziennik poranny. 7.30-7.35: Program na dzisiaj. 7.35-7.40: Parę informacji. 7.40-8.00: Muzyka (płyty). 8.00-8.10: Audycja dla szkół. 8.10-8.30: Audycja dla poborowych. 8.30-11.57: Przerwa. 11.57-12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik pol. 12.15-12.30: „Ogródki działkowe” - pogadanka - wypowie inż. Zofia Kunińska. 12.30-13.10: Koncert w wykonaniu zespołu salonowego z Wilna. 13.10-13.15: Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15-14.15: Czar ludzkiego głosu (płyty). 14.15-15.12: Przerwa. 15.12-15.15: - Przegląd giełdowy łódzki. 15.15-15.20: Wiadomości o ekspozycji polskim. 15.20-15.30: Przegląd giełdowy warszawski. 15.30-16.00: Z operetek Kalmána (płyty). 16.00-16.20: „Wędrowki dookoła globu”. - Finlandja nazywa się Suomi - pogadanka Szymona Pigwy dla dzieci starszych (z Pozn.). 16.20-16.45: Pieśni polskie w wyk. Olgi Łady. 16.45-17.00: Rozmowa muzyka ze słuchaczem radia. 17.00-17.20: „Dyskutujmy”. - Obywatel i urzędnik - K. Jabłowski i K. Sokolowski. 17.20-17.50: Koncert w wyk. kwartetu smyczkowego: Stanisław Włodarski i I-e skrzypce, Eugeniusz Skowroński-II-e skrzypce, Henryk Trzonek - altówka, Rafał Halber - wiolonczela. 17.50-18.00: Książka i Wiedza. - „Nowe prace historyczne” wygł. Marceli Handelsmana. 18.00-18.30: „Trzynastka nie jest feralem”. (Pół godziny muzycznej walki z przesadami). 18.30-18.45: „Bawelna i sztuka” - feljeton red. Stanisława Sapocinińskiego. 18.45-19.10: Muzyka lekka (płyty). 19.10-19.20: Program na jutro. 19.20-19.35: Koncert reklamowy. 19.35-19.39: Wiadomości sportowe łódzkie. 19.39-19.45: Wiadomości sportowe ogólne. 19.45-19.55: Pogadanka aktualna. 19.55-20.00: Przerwa. 20.00-20.45: Muzyka rozrywkowa (płyty). 20.45-20.55: Dziennik wieczorny. 20.55-21.00: Obrazki z Polski współczesnej. 21.00-21.30: Koncert chopinowski w wykonaniu Pawła Lewickiego. 21.30-21.45: „Plon Sejmiku Ortograficznego” - szkic literacki Karola Irzykowskiego. 21.45-21.55: Pogadanka aktualna. 21.55-23.00: Koncert, poświęcony twórczości Emila Młynarskiego. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Grzegorza Fitełberga, Józef Kamiński - skrz., Ignacy Dygas - śpiew. 23.00-23.05: Wiadomości meteorologiczne dla żeglugi powiatowej. 23.05-23.30: Muzyka salonowa w wykonaniu ze spoulu Haliny Adamskiej. (Transmisja z kawiarni „Ziemiańskiej” w Łodzi).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.00. M. OSTRAWA: Muzyka lekka. 19.30. BRATISŁAWA: Transm. opery. 20.00. SZTOKHOLM: Koncert ork. 20.05. PRAGA: Koncert symfon. 20.40. MEDJOLAN: Koncert symfon. 22.50. BUDAPESZT: Muzyka cygańska.

RECITAL SKRZYPCOWY W RADJO.

W czwartek, dnia 14 b. m. o godz. 18.45 odbędzie się przed mikrofonem rozgłośni łódzkiej recital skrzypcowy chlubnie znanej skrzypkaczki Haliny Markowiczowej. W programie między innymi utwory: Szuberta, Nardinięgo, Kreislera, Artoka i kompozytora łodzianina, Henryka Jablonia.

NAJBLIŻSZE WYCIECZKI Ż.T.K.

W sobotę, dnia 16-go b. m. - do schronie przeciwgazowego Ł.O.P.P. Zbiórka o godz. 11.14 w lokalu Ż.T.K.

W niedzielę, dnia 17-go b. m. odbędzie się 1-dniowa wycieczka do Plocka, Gąbina i okolic. Opłata wynosi zł. 7,50 - obejmuje przejazd, zwiedzanie i obiad. Zapisy do dnia 13-go b. m. włącznie.

W dn. 25V - 2.VI odbędzie się 7-dniowa wycieczka w Tatry. Informacje i zapisy w sekretariacie Ż.T.K. (Wólczajska 35, tel. 121-53).

ŚRODKI I SPOSOBY BADANIA SUROWCÓW I WYROBÓW WŁOKIENNICZYCH.

W środę, dnia 13-go maja b. r. o godzinie 7-ej min. 15 wieczorem odbędzie się odczyt w sali łódzkiego uniwersytetu robotniczego przy ulicy Sienkiewicza Nr. 3/5 na temat: „Środki i sposoby badania surowców i wyrobów włókienniczych”. Wejście bezpłatne.

„UZDROWISKO”.

Zapis chorych na wyjazd na sezon II-gi dla mężczyzn do „Uzdrowiska”, odbędzie się w środę, dnia 20-go maja o godz. 3-ej po poł.

Kandydaci winni się zgłosić w kancelarii przy ulicy Cegielińskiej Nr. 21 z polskim dowodem osobistym, względnie zaświadczeniem tożsamości oraz oddzielną fotografią.

WIĘKSZE WYGRANE W ŁODZI.

W znanej kolekturze I. Zajtmána (Piotrkowska 28) padły wygrane w trzecim dniu ciągnięcia 4-ej klasy zł. 10.000 na Nr. 7593 i zł. 5.000 na Nr. 35384. Szczegółowymi posiadaczami powyższych wygranych są: dozorca, blacharz, stolarz i wyrobnik.

Wszelkiego rodzaju ubezpieczenia
od **OGNIA I KRADZIEŻY** ruchomości
domowych, składów, fabryk oraz
życiowe
dla najważniejszych Towarzystw krajowych i koncesjonowanych zagranicznych,
załatwia szybko i solidnie na dogodnych warunkach.

M. Ch. Rumkowski, Łódź,
Killińskiego 105, tel. 112-50

Drobne ogłoszenia w „Republice”

są najlepszym i najtańszym środkiem
zestknięcia zainteresowanych stron.

Kto chce:

- 1) znaleźć lokatora lub sublokatora,
 - 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój,
 - 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz,
 - 4) kupić cośkolwiek okazynie,
 - 5) dostać posadę,
 - 6) wyszukać pracownika —
- niechaj poda drobne ogłoszenie
do „REPUBLIKI”

PARCELE BUDOWLANE

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej
do sprzedania

Zgłoszenia: Piotrkowska 40, Zarząd
spadkobierców I. K. Poznańskiego, w dni
powszednie od 10—12 i od 4 do 6 popo-
łudniu.

Dr. JAN POLAK

CHOROBY WEWNĘTRZNE
I ALLERGICZNE.

Gabinet Elektro- i światłolecznicy
ul. NAWROT No 7
Tel. 164-21.
godz. przyjęć 5—7.

DR. MED.

Al. Kopeiowski

Gdańska 37

tel. 232-55
przyjmuje od 7—8-ej wiecz.

LEKARZ - DENTYSTA

B. Nusbaumowa

przyjmuje od 4—8 po poł.

Piotrkowska 51

TELEF. 121-23.

DR. MED.

S. Kantor

Specj. CHOR. SKÓRNYCH
I WENERYCZNYCH

ul. PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.

Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz
w niedziele i święta od 8—2 po poł.

DOKTOR

W. ŁAGUNOWSKI

Specjalista CHORÓB WENERYCZ-
NYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH
(Gabinet Roentgeno- i światłolecznicy)
Piotrkowska 70 Tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od
1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz.
W niedz. i święta od 10 r. do 1 pp.

DR. MED.

S. Kryńska

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
(kobiety i dzieci)

Sienkiewicza 34 tel. 146-10
przyjmuje od 11—1 i od 3—4 po poł.

DR. MED.

Niewiażski

Specj. chor. wenerycznych, skórnych
i seksualnych.

Andrzeja 5, tel. 159-40
Przyjm. od 8—11 rano i od 5—9,
w niedziele i święta 9—12.

LEKARZ - DENTYSTA

F. Kopeiowska

Przyjmuje od 9—3-ej

Gdańska 37, tel. 232-55
od 4—7-ej w Lecznicy

Piotrkowska 294 tel. 122-59

DR.

Dr. E. EKKERT

CROR. WENERYCZNE I SKÓRNE
Przeprowadził się na ul.

Pierackiego 5 (Ewangielcka)
Przyjmuje od 12—1 i od 5.30 do 8 w

DR. MED.

S. DRUEBIN

przyjmuje porody i operacje ginekolo-
giczne w swojej prywatnej klinice
„SANTE”, ul. 6-go Sierpnia nr. 17
tel. 153-10.

**BOLACH
GŁOWY**
stosuje się proszki
ZE ZNAKIEM FABRYCZNYM
PSZCZOŁKA

Należy
DO
Ciebie
Od jutra
w kinie
„Rialto”

PRZEPROWADZKI
J. WEKSLER
ŁÓDŹ
ul. CEGIELNIANA 59
TEL. 343-93

**SZYJE WYKWINTNE
BIELIZNĘ MĘSKĄ**
po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie
reparacje
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

Dr. MED. WOŁKOWYSKI

Specjalista chorób wenerycznych,
seksualnych i skórnych.

CEGIELNIANA 11
Telefon 238-02
Przyjmuje od 8—12 i od 4—9 w nie-
dziele i święta od 9—1.

DR. L. NITECKI

SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH WENE-
RYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH

front, I piętro
NAWROT 32. Tel. 213-18
Przyjmuje od 8-ej do 9 m. 30 zrana
i od 5-ej do 9-ej wieczorem.
W niedz. i święta od 9—12-ej w poł.

Dr. HELLER

SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH, WENE-
RYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH.

Traugutta 8, tel. 178-89
przyjmuje od 8—11 i od 4—8,
w niedziele i święta od 10—12 po poł.

DOKTOR H. SZUMACHER

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE

Piotrkowska 56
tel. 148-62.
Od 9—1, od 5—9 pp.
w niedziele i święta od 10—1.

Powieść, którą się czyta jednym
tchem to

„Milionowy spadek”

pióra
ANTONIEGO MARCZYŃSKIEGO
w najnowszym, powiększonym, ilu-
strowanym — 153-cim numerze

„Co Tydzień Powieść”

Ponadto w numerze:

- Kosmetyka dla panów.
- Obszerny dział mody.
- Kącik pani domu.
- Rozrywki z nagrodami.
- Rady pani Ivy

Cena 30 gr. — Do nabycia wszędzie.

**WYŚWIETLANIE
RYSUNKÓW
TECHNICZNYCH, PLANÓW
BUDOWLANYCH**
na papierach światłoczułych
POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH
wykonywa
zakład kłuz reklamowych
R. BORKENHAGEN Piotrkowska
TEL. 411-72. **102a**

Kupno i sprzedaż

MEBLE, kupuje się najkorzystniej w
składzie fabrycznym Fabryki mebli „Go-
ścicino” Sp. Akc. Andrzeja 6.

PLAC do sprzedania w Sokolnikach za
Zgierzem, 2-600 mtr. kw. Wiadomość:
Narutowicza 50 w kuchni-restauracji.

FUTRO damskie używane lecz w b. do-
brym stanie kupię. Oferty pod „Futro”
do Republiki.

OKAZYJNIE do sprzedania młody dog
Zgierska 107, m. 17.

Lokale

ZŁ. 80 KWARTALNIE 1 pokój z kuch-
nią z wygodami.

ZŁ. 135 KWARTALNIE 2 pokoje z kuc-
nią.

3-4-5-6-7 mieszkania
POKOJE umeblowane od zł. 20.—
„ZENIT”, Piotrkowska 82, tel. 260-25.

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygo-
dami do wynajęcia, Piramowicza 5,
front m. 11.

POKÓJ umeblowany, wszelkie wygody,
telefon, dla jednej osoby, do wynajęcia,
Kopernika 4 m. 26.

DO WYNAJĘCIA dla 1 osoby pokój u-
meblowany wyremontowany, Śródmiejs-
ka 39 front, II piętro m. 9, telefon.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia,
front, I piętro, Piłsudskiego 54. Wiado-
mość u Bernemana.

1 POKÓJ, pokój z kuchnią, 2 i 5 pokoi
z wszelkimi wygodami od zaraz, ul.
11-go Listopada 76 u gospodarza.

TRZY POKOJE z kuchnią z wszelkimi
wygodami do oddania od 10 sierpnia.
Informacje telef. 106-42 od 9—11 i 14-
16-ej.

POKÓJ z kuchnią na I piętrze, słonecz-
ny, w śródmieściu poszukiwany. Ofer-
ty sub. „J. W.” do Admin.

15-10 ska 42, Zeldowicz.

Posady

CUKIERNIA „Italia”, Piotrkowska 62,
poszukuje od zaraz wykwalifikowanej
bufetowej.

POTRZEBNY jeden pracownik fryzjer-
ski damsko-męski i męski zaraz, Killi-
ńskiego 55, Judkiewicz.

POTRZEBNA zdolna ekspedientka ze
znajomością języka niemieckiego z bran-
ży galanteryjnej. Adres w Republice.

POTRZEBNY fryzjer męski od zaraz,
Zakład fryzjerski, Gdańska 59.

Letniska

LETNISKO do wynajęcia w ładnym
stojącym położeniu, przy lesie Zgier-
skim, światło elektr., wygodna komu-
nikacja, przystanek Rem. zgierska. —
Wiadom. Sklep galant. Pomorska 22.

13

KARWIA. Otwarte morze. Pensjonat
„3 Lilje” czynny od czerwca. Zarząd:
mż-owa H. Russakowa, C. Hollenber-
gowa. Inf. i zgł. Narutowicza 47, m. 17
tel. 245-08.

31

Nauka i wychowanie

ANGIELSKI, francuski gruntownie u-
dzielam. Konwersacja handlowa kores-
pondencja. Zgłoszenia telef. 262-70 w
godz. 2—3 codziennie.

15

ANGIELSKIEGO konwersacji i litera-
tury udziela rutynowany nauczyciel.
Ul. Zawadzka nr. 21, m. 8-a, front, co
dziennie zastać od godz. 4—8 po poł.

14

Rozmaite

W TORUNIU mam w najlepszym punk-
cie skład, nadający się na sprzedaż
konfekcji. Poszukuje komisowej sprze-
dazy wzgl. wspólnika do przedsiębior-
stwa. Zgłoszenia: Łódź, Przędzalniana
nr. 57, Radke.

14

POSZUKUJE się krosna 42 c. żakard-
owe 700—1200 gang., 400 platyn 2 cylin-
drowe które mogą otrzymać pracę na
lohn. Oferty składać do administracji
Republiki sub: „Krosno”.

14

ZAGUBIONO złoty zegarek firmy Lip-
piec, laskawy znalazca proszony o
zwrot za wynagrodzeniem, Piotrkow-
ty sub. „J. W.” do Admin.

15-10 ska 42, Zeldowicz.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. Dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 136-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 69-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu
40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową
w Polsce zł. 5.—. „Republika” i „Ex-
press” w Łodzi z odnośnieniem do domu
zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na
4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na
stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubi-
nowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej
zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisywe w tekście redakcyj-
nym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabe-
larne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane,
o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu
tygodnia od ukazania się pierwszego
ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu
się drugiego z rzędu ogłoszenia tej sa-
mej treści co pierwsze. — Omyłki, które
zasadniczo nie zmieniają treści ogłosze-
nia nie upoważniają do żądania zwrotu
zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia